

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
37-700 Przemyśl ul. Leszczyńskiego 3

Tel./fax: (0-16) 675-21-61, 675-05-59, 675-05-60
email: sekretariat@mops.przemysl.pl
www.mops.przemysl.pl

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu w roku 2016

Przemyśl, kwiecień 2017 r.

I. Organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Struktura organizacyjna MOPS

W trakcie 2016 roku opracowano tekst jednolity statutu a w regulaminie organizacyjnym zmieniono podległości niektórych komórek organizacyjnych oraz wydano tekst jednolity.

Od 1 kwietnia 2016 r. rozpoczęto realizację programu rządowego „Rodzina 500+”.

W związku z powyższym dokonano szeregu zmian organizacyjno–technicznych polegających na przygotowaniu nowych stanowisk pracy a w okresie największego nasilenia przyjmowania wniosków oraz wydawania decyzji uruchomiono sezonowy punkt przyjmowania wniosków w budynku głównym MOPS oraz wzmocniono obsługę kadrową poprzez zatrudnienie dodatkowych pracowników. W okresie przyjmowania wniosków udoskonalono system składania dokumentów w celu wyeliminowania nadmiernych kolejek i okresu oczekiwania.

Od stycznia 2016 r. w budynku przy ul. Leszczyńskiego 3 zlokalizowano punkty bezpłatnych porad prawnych (dyżury prawników w godzinach przedpołudniowych oraz popołudniowych).

W 2016 roku wydano 24 zarządzenia wewnętrzne Dyrektora MOPS porządkujące pracę jednostki, m. in. w następujących sprawach:

- powołanie komisji egzaminacyjnych w zakresie służby przygotowawczej,
- zmiany w Rzeczym Wykazie Akt (przy kontrasygnacie dyrektora Archiwum Państwowego w Przemyślu) - dwukrotnie,
- powołanie komisji socjalnej na kadencję 2016 r.,
- powołanie zespołu doradczego do rozpatrywania wniosków z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i zatwierdzenie zasad kwalifikowania wniosków osób niepełnosprawnych na 2016 r.,
- powołanie komisji rekrutacyjnych do przeprowadzenia naboru na różne stanowiska urzędnicze,
- opracowanie, konsultacje ze związkami zawodowymi i zatwierdzenie nowego Regulaminu wynagradzania ,
- zatwierdzenie nowego regulaminu programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”,
- zmiany w Regulaminie pracy,
- powołanie nowego składu komisji archiwizacyjnej,
- opracowanie i zatwierdzenie dokumentu pn. „polityka rachunkowości”,
- opracowanie instrukcji kontroli obiegu dokumentów księgowych,
- powołanie komisji rekrutacyjnej do naboru uczestników projektu „Aktywny Przemysł 2014-2020”,
- powołanie komisji rekrutacyjnej do naboru uczestników projektu „Przemysł szansę na zmiany”,
- zatwierdzenie regulaminów rekrutacji uczestników do projektu „Aktywny Przemysł 2014-2020” oraz „Przemysł szansę na zmiany”.

Przedstawiciele MOPS brali udział w pracach różnych struktur i zespołów na terenie miasta Przemyśla m.in. w pracach Powiatowej Rady Zatrudnienia, Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, Zespołu Reagowania Kryzysowego, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji Lokalowej (Mieszkaniowej), Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi oraz Zespołu Kierowania Obroną Cywilną Miasta Przemyśla.

2. Kontrole zewnętrzne

W roku 2016 w MOPS przeprowadzonych zostało cztery kontrole:

- 1) Audyt „Systemy IT i bezpieczeństwo informacji” – Audytor Wewnętrzny Urzędu Miejskiego w Przemyślu - wszystkie zalecenia pokontrolne wykonano w terminie.
- 2) Wojewoda Podkarpacki – Realizacja ustawy o kombatanach – zalecenia pokontrolne wykonano w terminie.
- 3) Urząd Miejski – Wydział Spraw Społecznych – Kontrola organizacji pracy z rodziną i organizatorem pieczy zastępczej - wszystkie błędy i usterki usunięto jeszcze w trakcie kontroli.
- 4) Wojewoda Podkarpacki – kontrola problemowa „Świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego” – złożono wyjaśnienia do zaleceń pokontrolnych a stwierdzone nieprawidłowości wyeliminowano i podjęto stosowne działania zapobiegawcze na przyszłość.

3. Kontrole w jednostkach nadzorowanych

W roku 2016 przeprowadzono kontrole w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Niewidomych „Start” oraz prowadzonych przez Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Przemyślu a także przez Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem w Przemyślu. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

II. Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudnienie.

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. MOPS zatrudniał 122 pracowników tj. 120,5 etatów, z czego Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zatrudniał 8 osób tj. 7,5 etatów oraz 19 lekarzy i innych specjalistów w ramach umowy zlecenia (przewodniczący i członkowie komisji orzekających o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności).

W MOPS i PZOON zatrudniano 24 pracowników z orzeczoną stopniem niepełnosprawności co sprawia, że wyznaczony dla jednostek samorządowych minimalny wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych był znacznie przekroczony i w związku z tym MOPS nie wnosił wpłat na fundusz PFRON.

W roku 2016 zanotowano znaczny ruch kadrowy. Przyjęto do pracy 19 pracowników, zaś rozwiązano stosunek pracy z 10 pracownikami.

Zwiększenie ilości zatrudnionych w stosunku do roku poprzedniego wynikało z następujących przyczyn:

- realizacja nowego zadania ustawowego - programu „Rodzina 500+”,
- wznowienie realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- przejścia kilku pracowników na emeryturę.

Odejścia z pracy wynikały głównie z powodu upływu czasu, na który zostali zatrudnieni, w jednym przypadku w wyniku wypowiedzenia umowy przez pracownika, również w jednym przypadku w wyniku wypowiedzenia umowy przez zakład pracy a w czterech przypadkach z powodu przejścia na emeryturę. W roku 2016 staże absolwenckie odbywały w MOPS 3 osoby.

W 2016 roku kontynuowano program rynku pracy dot. organizacji prac społeczno - użytecznych. Z tej formy aktywizacji zawodowej skorzystało w MOPS 8 osób (o cztery mniej niż w roku poprzednim) wykonując różne prace o charakterze pomocniczym (utrzymanie czystości na terenie obiektów, odśnieżanie, rozwożenie obiadów, wydawanie odzieży, prace w archiwum zakładowym, konserwacje itp.).

Struktura zatrudnienia według komórek organizacyjnych i etatów przedstawia się następująco (stan na 31.12.2016 r.):

- kierownictwo Ośrodka - 3 etaty,
- obsługa prawna – 1 etat,
- obsługa informatyczna – 2 etaty,
- Dział Pomocy Środowiskowej - 36 etatów, w tym 27 pracowników socjalnych w rejonach,
- Dział Administracji - 6 etatów,
- Dział Dodatków Mieszkaniowych – 10 etatów,
- Dział Finansowo-Księgowy - 15 etatów,
- Dział Świadczeń i Dokumentacji - 7 etatów,
- Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej – 11 etatów, w tym 4 pracowników socjalnych oraz 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- Wieloosobowe Stanowisko ds. Rehabilitacji Społecznej – 3 etaty,
- Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Wychowawczych – 17 etatów,
- Wieloosobowe stanowisko ds. realizacji projektu – 2 etaty,
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 7,5 etatów.

2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia

W roku 2016 otworzyła się możliwość finansowania doksztalcania z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Z tej formy dofinansowania skorzystało ośmioro pracowników, którzy podjęli studia podyplomowe na uczelniach w Krakowie i Rzeszowie.

W roku 2016 pracownicy MOPS skorzystali z wielu szkoleń organizowanych przez firmy zewnętrzne. Były to kursy, szkolenia oraz warsztaty z następujących dziedzin:

- Prawne oraz psychologiczne aspekty przeciwdziałania przemocy,
- Nowe regulacje prawne z zakresu świadczeń rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ABC – Świadczenia rodzinne,
- Profesjonalna pomoc i wsparcie dla rodzin zastępczych i naturalnych,
- Europejski Kongres Penitencjarny,
- Szkolenie praktyczne w systemie „Kadry i Place”,
- Sygnity – szkolenie z zakresu świadczeń rodzinnych,
- Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci – program „Rodzina 500+”,
- Możliwości i formy oddziaływań na osoby podejrzewane o stosowanie przemocy,
- Szkolenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – superwizja grupowa pracy z dziećmi i rodzinami,
- Program Rodzina 500+ - szczegółowe omówienie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- Udzielanie zamówień publicznych w oparciu o Wytyczne IŻ RPO WP na lata 2014-2020,
- Efektywne wykorzystanie środków unijnych – spotkania cykliczne,
- Świadczenia wychowawcze,
- Logika projektu – podstawy tworzenia projektów unijnych,

- Szkolenie Administratorów Bezpieczeństwa Informacji,
- Udzielanie zamówień publicznych do 30.000 Euro,
- Umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych,
- Stypendia i zasiłki szkolne – warsztaty praktyczne,
- Świadczenia rodzinne – aktualne problemy,
- Kontrole finansowe organizacji pozarządowych,
- Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych,
- Kwalifikowalność wydatków na etapie przygotowywania i realizacji projektu EFS w ramach RPO Województwa Podkarpackiego,
- Partycypacja w polityce lokalnej,
- Konferencja – Adopcja- rodzicielstwo serca,
- Zakładanie centrów i klubów integracji społecznej,
- Praca z osobami z zaburzeniami psychicznymi,
- Kodeks postępowania administracyjnego w ośrodkach pomocy społecznej,
- Stosowanie Kpa w sytuacjach szczególnych,
- Szkolenia członków zespołów orzekających o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

Łącznie z różnych form szkoleń skorzystało 36 pracowników (w roku poprzednim 32 osoby) z tego niektóre kilkakrotnie.

Zgodnie z przepisami terminowo organizowane są szkolenia okresowe pracowników z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Warunki pracy, wyposażenie

Główna siedziba MOPS mieści się przy ul. Leszczyńskiego 3 w budynku wolnostojącym trzykondygnacyjnym z zagospodarowaną suteroną i strychem o łącznej powierzchni 1.066 m², w tym 534 m² powierzchni biurowej. Budynek ten od roku 2012 jest w zarządzie trwałym MOPS.

Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym i w znacznym stopniu przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na terenie parceli znajduje się parking samochodowy dla pracowników i klientów, w tym także stanowiska postojowe dla osób niepełnosprawnych.

W siedzibie przy ul. Leszczyńskiego 3 oraz w oddziale przy ul. Dworskiego 98 wykonywane są niezbędne remonty bieżące w celu utrzymania obiektów w dobrej kondycji technicznej (cyklinowanie parkietów, ułożenie paneli podłogowych, malowanie pomieszczeń biurowych i użytkowych, uzupełnianie infrastruktury, modernizacja sieci elektrycznej, doposażanie w klimatyzatory itp.).

W niedalekim sąsiedztwie przy ul. Dworskiego 98 w budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 na zasadzie użyczenia MOPS zajmuje dwie kondygnacje (wysoki parter oraz piętro). W pomieszczeniach na parterze mieści się Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych oraz stanowiska związane z obsługą osób niepełnosprawnych (PFRON), zaś na piętrze Dział Dodatków Mieszkaniowych z sekcją ds. dodatku energetycznego oraz stypendiów i zasiłków szkolnych, Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej wraz z Ośrodkiem Wsparcia Socjalnego oraz sekcja Działu Pomocy Środowiskowej zajmująca się obsługą domów pomocy społecznej i Ośrodków Wsparcia. Łącznie zajmujemy tam 20 pomieszczeń biurowych oraz kilka gospodarczych.

Budynek wyposażony jest w dźwig dla osób niepełnosprawnych a stan techniczny użytkowanych pomieszczeń jest zadowalający.

Budynki przy ul. Leszczyńskiego 3 oraz Dworskiego 98 a w nich systemy informatyczne, posiadane sprzęty, dokumentacja w archiwum zakładowym są zabezpieczone elektronicznym systemem antywłamaniowym oraz monitoringu.

W miarę posiadanych środków finansowych dokonywano systematycznej wymiany zużytych mebli i sprzętu biurowego.

III. Budżet MOPS

W 2016 r. realizując powierzone zadania wydano kwotę **74.277.634,91zł** stanowiącą 98,4 % planowanego budżetu. Na podstawie decyzji administracyjnych MOPS - finansowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest dokonywane bezpośrednio z budżetu Urzędu Miejskiego do jednostek je realizujących tj. PCK oraz PKPS.

Tabela Nr 1. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w 2016 r.

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	11.780,00	11.735,11	99,6
2	Rozdział 85201 - placówki opiekuńczo-wychowawcze	227.357,00	218.031,71	95,9
3	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	3.806.000,00	3.693.275,48	97,0
4	Rozdział 85204 - rodziny zastępcze	2.391.007,00	2.238.484,86	93,6
5	Rozdział 85205 - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	3.000,00	2.875,00	95,0
6	Rozdział 85206 - asystent rodziny	236.219,00	179.082,58	75,8
7	Rozdział 85211 - świadczenie wychowawcze	25.131.942,00	25.131.309,50	99,9
9	Rozdział 85212 - świadczenia rodzinne	24.545.592,00	24.515.317,22	99,9
10	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	534.005,00	532.727,50	99,8
11	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	3.220.724,00	3.176.996,65	98,6
12	Rozdział 85215 - dodatki mieszkaniowe	4.510.862,00	4.272.770,02	94,7
13	Rozdział 85216 - zasiłki stałe	2.377.525,00	2.374.134,03	99,9
14	Rozdział 85218 - Pow. Centr. Pomocy Rodz. Kapitał Ludzki	0,00	0,00	0,0
15	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej	4.939.018,00	4.657.456,93	94,3
16	Rozdział 85220 - Poradnictwo, mieszkania chronione i interwokaliczny	38.049,00	30.927,95	81,3
17	Rozdział 85321 - ZON	671.800,00	664.815,29	99,0

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
18	Rozdział 85228 -usługi opiek, usługi specjalistyczne	0,00	0,00	0,0
19	Rozdział 85295 - pozostała działalność	2.001.250,00	1.864.436,08	93,2
20	Rozdział 85415 - pomoc materialna dla uczniów – stypendia socjalne	804.287,00	713.259,00	88,7
	Ogółem	75.450.417,00	74.277.634,91	98,4

Tabela Nr 2. Wykonanie budżetu MOPS w Przemysłu za rok 2016 – Układ wykonawczy 2016.

Lp.	Tytuł	Wykonanie 2016	Plan po zmianach 2017	Układ wykonawczy budżetu 2017
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	11.735,11	0,00	0,00
2	Rozdział 85201 -placówki opiekuńczo- wychowawcze	218.031,71	-----	-----
3	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	3.693.275,48	4.585.390,36	4.889.870,00
4	Rozdział 85204 - rodziny zastępcze	2.238.484,86	-----	-----
5	Rozdział 85205 -zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2.875,00	3.000,00	3.000,00
6	Rozdział 85206 - asystent rodziny	179.082,58	-----	-----
7	Rozdział 85211 - świadczenie wychowawczy	25.131.309,50	-----	-----
8	Rozdział 85212 - świadczenia rodzinne W tym: Zadania własne Zadania zlecone	24.515.317,22 128.422,76 24.386.894,46	-----	-----
9	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne W tym: Dotacja na zad. własne Zadania zlecone	532.727,50 242.909,50 289.818,00	497.800,00 255.600,00 242.200,00	478.000,00 233.200,00 244.800,00
10	Rozdział 85214 - zas. i pom. w naturze W tym: Zadania własne: Zas. cel., okres., bil. kred. okres. dotacja	3.176.996,65 211.188,59 2.965.808,06	2.567.593,32 423.793,32 2.143.800,00	2.430.200,00 250.000,00 2.180.200,00

11	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe w tym: Zadania własne Zadania zlecone	4.272.770,02 4.241.046,60 31.723,42	3.964.303,00 3.957.603,00 6.700,00	4.288.000,00 4.288.000,00 0,00
12	Rozdział 85216 - Zasiłki stałe	2.374.134,03	1.382.000,00	1.400.700,00
13	Rozdział 85218 - Pow. Centr. Pomocy Rodz. Projekt POKL	0,00	0,00	0,00
14	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społ. W tym: Zadania własne Dotacja Zad. zlec.	4.657.456,93 4.021.597,14 620.808,79 15.051,00	4.404.030,00 3.850.000,00 546.630,00 7.400,00	4.404.030,00 3.850.000,00 546.630,00 7.400,00
15	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS	30.927,95	25.000,00	25.000,00
16	Rozdział 85230 - pomoc w zakresie dożywiania W tym: Zadania własne Dotacja	-----	1.487.315,68 565.206,68 922.109,00	745.000,00 745.000,00
17	Rozdział 85321 -ZON W tym: Zadania własne Dotacja	664.815,29 0,00 664.815,29	532.725,00 0,00 532.725,00	532.725,00 0,00 532.725,00
18	Rozdział 85228 -usługi opiekuńcze i specjalistyczne	SPO	SPO	SPO
19	Rozdział 85295 - pozostała działalność (dożywianie) W tym: Zadania własne Dotacja Zadania zlecone gminy Zadania zlecone powiatu	1.864.436,08 655.175,66 1.207.903,00 1.357,42	1.124.117,89 1.124.117,89 0,00 0,00 0,00	95.000,00 95.000,00 0,00 0,00
20	Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów, inne formy pomocy dla uczniów w tym: Zadania własne Dotacja	713.259,00 142.651,80 570.607,20	215.000,00 215.000,00 0,00	215.000,00 215.000,00 0,00

21	Rozdział 85501 - świadczenie wychowawczy	-----	31.167.000,00	31.624.300,00
22	Rozdział 85502 - świadczenia rodzinne W tym: Zadania własne Zadania zlecone	-----	23.756.300,00 150.000,00 23.606.300,00	25.078.600,00 150.000,00 24.928.600,00
23	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	-----	670,00	-----
24	Rozdział 85504 - asystent rodziny	-----	117.000,00	117.000,00
25	Rozdział 85508 - rodziny zastępcze W tym: Zadania własne Zadania zlecone	-----	2.295.789,00 1.744.839,00 550.950,00	2.272.459,00 1.744.839,00 527.620,00
26	Rozdział 85510 -placówki opiekuńczo- wychowawcze	-----	228.382,00	230.000,00
	Ogółem		74.277.634,91	78.828.884,00

Niepokojące dla realizacji zadań w 2017 r. są zbyt niskie środki przekazane przez Wojewodę Podkarpackiego na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez budżet państwa.

Dotyczy to w szczególności dotacji na zasiłki okresowe, która są niższe od wykonania w 2016 r. o kwotę 996.796,65 zł. tj. 31,38 %, dotacja na zasiłki stałe o 973.434,03 zł tj. 41,0% Obniżono również dotację na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej z 622.216,00 zł na 546.630,00 zł tj. o 75.586,00 zł – 12,15 % mniej. Powyższa analiza ukazuje różnice wynikające z porównania aktualnego planu na 2017 r. do wydatków 2016 r. Potrzeby mogą być znacznie wyższe niż wykonanie 2016 r.

Tabela Nr 3. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2013– 2016.

Lp.	Tytuł	2013	2014	2015	2016	Układ wykonawczy 2017
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	4 977	8 640	3.590	11.735	0
2	Rozdział 85201 - placówki opiekuńczo- wychowawcze	222.716	171 318	201.761	218.032	----

3	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	2.434.934	3 306 950	4.071.070	3.693.275	4.889.870
4	Rozdział 85204 -rodziny zastępcze	1.685.387	1 787 018	1.842.097	2.238.485	----
5	Rozdział 85205 -zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	2 000	1.250	2.875	3 000
6	Rozdział 85206 - asystent rodziny	132.897	145 459	172.238	179.083	----
7	Rozdział 85211 - świadczenia wychowawcze	0	0	0	25.131.309	----
8	Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne	19.411.926	20 284 076	21.412.778	24.515.317	----
9	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	303.906	332 673	471.123	532.728	478.000
10	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	3.633.372	3 539 597	3.350.435	3.176.997	2.430.200
11	Rozdział 85215 - Dodatki mieszkaniowe	5.158.839	5 672 235	5.582.207	4.272.770	4.288.000
12	Rozdział 85216 - zasiłki i pomoc w naturze Zasiłki stałe	1.896.782	1 952 726	2.061.126	2.374.134	1.400.700
13	Rozdział 85218 - Pow. Centr. Pomocy Rodz. Projekt POKL	1.508.375	1 870 348	1.725.437	0	0
14	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej	3.823.232	4 054 685	4.093.550	4.657.457	4.404.030
15	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS	35.840	33 514	27.719	30.928	25 000
16	Rozdział 85230 - pomoc w zakresie dożywiania	0	0	0	0	745.000
17	Rozdział 85321 -ZON	535.493	620 915	678.714	664.815	532.725
18	Rozdział 85228 -usługi opiekuńcze i specjalistyczne	SPO 972.786	SPO 1 093 625	SPO 922.247	SPO 850.943	SPO 1.346 472

19	Rozdział 85334 – pomoc dla repatriantów	0	0	0	0	0
20	Rozdział 85295 - pozostała działalność (dożywianie)	3.364.045	3 900 232	3.612.828	1.864.436	95.000
21	Rozdział 85415 - pomoc materialna dla uczniów, inne formy pomocy dla uczniów	0	993 960	939.720	713.259	215.000
22	Rozdział 85501 - świadczenie wychowawczy	0	0	0	0	31.624.300
23	Rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne	0	0	0	0	25.078.600
24	Rozdział 85503 - Karta Dużej Rodziny	0	0	0	0	0
25	Rozdział 85504 - asystent rodziny	0	0	0	0	117.000
26	Rozdział 85508 - rodziny zastępcze	0	0	0	0	2.272.459
27	Rozdział 85510 -placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	230.000
	Ogółem	45.125.507	49 769.971	51.169.890	75.128.578	80.175.356

Informacja o wniesionych przez klientów MOPS w Przemysłu odwołaniach od decyzji administracyjnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemysłu w 2012 -2016r.

Tabela Nr 4. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w latach 2012 - 2016.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość decyzji ogółem	14 292	12 581	11 990	11 100	10 389
w tym odwołań	40	49	35	29	42
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	19	22	19	15	20
Decyzje utrzymane w mocy	19	26	12	11	17
Inne rozstrzygnięcie	0	1	4	3	5
Brak rozstrzygnięcia	0	0	0	0	0

Tabela Nr 4a. Decyzje administracyjne z zakresu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego wydane w latach 2013 – 2016.

Wyszczególnienie	Ze świadczeń rodzinnych				Fundusz alimentacyjny			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Ilość decyzji ogółem	6 063	5 540	1 466	5 525	1 863	1 466	1 105	774
w tym odwołań	43	23	5	14	11	10	9	10
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	31	15	1	8	7	8	2	4
Decyzje utrzymane w mocy	12	8	3	5	4	2	4	5
Inne rozstrzygnięcie	0	0	1	1	0	0	3	1
Brak rozstrzygnięcia	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela Nr 4b. Decyzje administracyjne z zakresu świadczenia wychowawczego w 2016r.

Wyszczególnienie	2016
Ilość decyzji ogółem	4 367
w tym odwołań	11
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	3
Decyzje utrzymane w mocy	7
Inne rozstrzygnięcie	1
Brak rozstrzygnięcia	0

IV. Pomoc Środowiskowa

A. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Tabela Nr 5. Realizacja zadań według form pomocy w 2016r.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczenia w złotych	% stosunku do 2015
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychiatryczne)	42	90	241 178,00	73,74

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej, w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy

innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi, organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w środowiskach domowych dla 42 osób, w tym dla 21 kobiet, 8 mężczyzn i 13 dzieci autystycznych. W wyniku ogłoszonego w 2015r. otwartego konkursu ofert na realizację tego zadania podpisano w styczniu 2016 r. umowę zlecającą realizację tych usług Zarządowi Okręgowemu Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Przemyslu do 31 grudnia 2020 roku. Zgodnie z umową ustalono wartość 1 godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w wysokości 14,00 zł.

Tabela Nr 6. Realizacja usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2010-2016.

Lata	Ilość godzin wykonana	Ilość osób objętych pomocą
2010	26 349	42
2011	26 624	40
2012	29 676	43
2013	32 944	48
2014	35 151	55
2015	23 362	47
2016	17 227	42

B. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Tabela Nr 7. Realizacja zadań według form pomocy - 2016 r.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w złotych	Procentowy wskaźnik wzrostu do 2015 roku
1	Zasilki stałe w tym: Środki własne Środki z dotacji	487	740	2 374 134 0 2 374 134	115,19
2	Zasilki okres. w tym: Środki własne Środki z dotacji	1 186 x x	3 399	2 969 265 3 457 2 965 808	100,02 92,76 100,03
3	Posiłek w tym* Dzieci	968 902	2 471 2 393	426 709 345 644	93,95 89,45
4	Usługi opiekuńcze**	230	264	517 831	106,31
5	Zasilek celowy zdarzenie losowe	5	10	7 000	200,00
6	Sprawienie pogrzebu	9	14	16 944	50,33
7	Zasilek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny***	1 952	5 198	1 523 048	45,05
8	Poradnictwo	716	1 926	X	88,96

specjalistyczne Interwencja kryzysowa Praca socjalna	10 2 289	28 5 996	X X	400,00 89,99
---	-------------	-------------	--------	-----------------

* dane zawierają dożywianie w przedszkolach, szkołach, obiady dowożone, obiady w DPS,

** kwota nie uwzględniana w budżecie MOPS, pomniejszona o odpłatność – 91 933 zł,

***dane zawierają pomoc formie zasiłków celowych na żywność z programu dożywiania.

1. Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli nie posiada do nich prawa z innych systemów. Kwota zasiłku od X 2015r. nie mogła być wyższa 604 zł i nie niższa niż 30 zł, co stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym a posiadanym dochodem.

Tabela Nr 8. Realizacja zasiłków stałych w latach 2010 – 2016.

Lp.	Lata	Liczba osób objętych pomocą	Wydatkowana kwota
1.	2010 r.	453	1 529 450
2.	2011 r.	457	1 578 087
3.	2012 r.	459	1 642 340
4.	2013 r.	465	1 896 782
5.	2014r.	454	1 952 726
6.	2015r.	487	2 061 126
7.	2016 r.	487	2 374 134

2. Zasiłek okresowy.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50 % tej różnicy, jednak nie mniej niż 20,00 zł. Gmina Przemyśl w 2016 r. otrzymała dotację celową na realizację tego zadania z budżetu państwa, a uzupełnienie zasiłku nastąpiło ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 9. Realizacja zasiłków okresowych

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wydatkowana kwota	1 856 285	2 085 864	3 208 593	3 061 923	2 968 587	2 969 265
Wzrost do roku poprzedniego	114,87 %	112,37 %	153,82 %	95,43 %	96,95%	100,02 %
Liczba rodzin	1 128	1 202	1 376	1 302	1 199	1 156

3. Wieloletni Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Kontynuacja realizowanej w poprzednich latach pomocy państwa w dożywianiu uczniów wprowadzonej Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020. W 2016 roku na realizację tego programu

wydatkowano 1 703 305 zł, w tym środki z budżetu gminy 495 402 zł. Dożywianie jest realizowane głównie w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności, gorącego posiłku w przedszkolach, żłobkach, świetlicach szkolnych, środowiskowych, bursach szkolnych i internatach, kuchniach prowadzonych przez organizacje pozarządowe itp.

Tabela Nr 10. Realizacja programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w 2016 roku.

Wyszczególnienie	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Razem 2016 r.	% w stosunku do 2015 r.
Liczba osób objęta programem	808	1 236	3 270	5 190	90,80
Koszt programu w złotych	X	X	X	1 703 305	49,73
w tym budżet gminy	X		X	495 402	59,57
Liczba posiłków	38 180	65 192	7 147	110 519	90,89

Z tabeli Nr 10 wynika, że liczba osób objętych Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zmniejszyła się w stosunku do 2015 r o 526 osoby oraz spadła kwota środków przeznaczonych na dożywianie o 1 721 578 zł.

Pomoc doraźna lub okresowa w postaci gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. W 2016 roku dożywianiem objęto – 898 dzieci w wieku od 0 do ukończenia szkoły różnego typu. Dożywianie dzieci było prowadzone w systemie zbiorowym w żłobkach, przedszkolach, szkołach różnego typu, bursach, internatach szkolnych i poprzez organizacje pozarządowe.

Pomoc w formie dożywiania przyznawano w 2016 roku bezpłatnie, jeżeli dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego, czyli dla osoby samotnie gospodarującej 951 zł netto, natomiast na osobę w rodzinie 771 zł netto. Przy dochodzie rodziny wyższym stosowano częściową odpłatność na podstawie Uchwały Nr 14/2014 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku osobom i rodzinom tego potrzebującym, w tym w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, określenia zasad zwrotu poniesionych na ten cel wydatków oraz określenia warunków odpłatności za udzieloną pomoc. W tej sprawie wszystkie wnioski o przyznanie pomocy w formie posiłku dla dzieci i młodzieży zostały rozpatrzone pozytywnie.

W ramach posiłków (poza dożywianiem dzieci w szkołach) kontynuowane jest dowożenie pełnych obiadów do miejsca zamieszkania dla 36 osób w 2016r.

Tabela Nr 11. Realizacja Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2010 – 2016.

Lata	Liczba osób objętych pomocą	Kwota dotacji (bez środków na doposażenie i dowóz posiłków)	Udział własny gminy	Ogółem środki na dożywianie
2010	6 395	2 000 000	1 258 760	3 258 760
2011	5 562	2 370 798	1 183 542	3 554 340
2012	6 014	1 770 000	1 143 469	2 913 469

2013	5 822	1 795 500	1 056 160	2 851 660
2014	5 535	2 363 500	795 768	3 159 268
2015	5 716	2 593 267	831 616	3 424 883
2016	5 190	1 207 903	495 402	1 703 305

4. Usługi opiekuńcze.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2011 roku Prezydent Miasta powierzył realizację tego zadania w drodze otwartego konkursu ofert organizacjom pozarządowym: Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej oraz Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Umowy zawarte były do końca 2015 roku. Z początkiem roku 2016 zawarto z w/w placówkami nowe umowy na świadczenie usług, które obowiązywać mają do końca 2020 roku. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód do 951 zł netto, zaś osobom w rodzinie 771 zł netto. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Nr 268/2008 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na usługi opiekuńcze, pomoc w naturze lub pieniężną przyznaną pod warunkiem zwrotu oraz pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie oraz uchwały Nr 102/2012 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 26 kwietnia 2012 r. zmieniającej w. cyt. uchwałę, która określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi na terenie miasta. Ustalenie zakresu usług oraz odpłatności za ich świadczenie w formie decyzji administracyjnej jest zadaniem MOPS.

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

5. Zasilek celowy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasilek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

Tabela Nr 12. Realizacja zasiłków celowych w latach 2010 – 2016.

Lata	Kwota świadczenia w złotych	Liczba osób którym przyznano pomoc	Liczba świadczeń	Średnia wysokość zasiłku w złotych
2010	805 101	1 612	2 386	337
2011	432 840	1 287	1 929	224
2012	358 523	1 412	2 431	147
2013	227 139	1 012	1 559	146
2014	237 167	1 044	1 265	187
2015	145 221	1 055	1 433	101

2016	189 409	961	1 046	181
------	---------	-----	-------	-----

6. Pomoc rzeczowa.

Pomoc w formie rzeczowej realizowana jest po uzyskaniu darów od indywidualnych darczyńców przekazywanych do MOPS, organizacji pozarządowych, z Unijnego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących. Od sierpnia 2016 roku rozpoczęła się realizacja Podprogramu 2016, w ramach którego osoby najbardziej potrzebujące w całej Polsce mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, jak również możliwości uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Na terenie Przemysła dystrybucją żywności dla mieszkańców Przemysła w ramach Programu zajmuje się Polski Komitet Pomocy Społecznej, oraz CARITAS Archidiecezji Przemyskiej - natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle kwalifikuje osoby i rodziny, do tej formy pomocy zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 5 oraz art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z wytycznymi MPiPS jedną z zasad przyznawania tej formy pomocy są kryteria dochodowe uprawniające do udzielenia pomocy, o których mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. od 01 października 2015r. 771,00 zł – dla osoby samotnie gospodarującej, 951,00 zł – dla osoby w rodzinie. Do końca czerwca 2017 roku osoby, które otrzymały skierowanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, będą mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która cyklicznie będzie dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Od sierpnia 2016r. do grudnia 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle wydał skierowania 1.461 rodzinom, w których zamieszkiwało 4.081 osób. Do końca czerwca 2017 roku, każda z osób otrzymujących paczki żywnościowe, otrzyma w nich produkty następującego typu: ryż biały, herbatniki, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, groszek z marchewką, fasola biała koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, gulasz wieprzowy z warzywami, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, cukier biały, olej rzepakowy.

Prócz wsparcia żywnościowego, Polski Komitet Pomocy Społecznej w Przemyśle, realizował cykliczne działania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w formie:

- warsztatów dietetycznych i dotyczących zdrowego żywienia,
- warsztatów edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych).

Wsparcie działaniami towarzyszącymi, pozwoli na zwiększenie wymiaru pomocy żywnościowej, która realizowana jest w ramach Programu.

Tabela Nr 13. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 -2016 r.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2012 r.	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2013r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2014r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2015r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2016r	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	1 566	4 454	1 635	4 571	1 604	4 444	1 597	4 400	1 497	3 964
2.	Sieroctwo	7	24	6	18	5	14	5	15	3	8
3.	Bezdomność	69	130	75	131	66	109	59	92	45	60

4.	Ochrona macierzyństwa	175	823	188	863	199	914	227	1 044	196	928
5.	Bezrobocie	1 720	5 398	1 793	5 460	1 755	5 255	1 718	5 129	1 589	4 598
6.	Niepełnosprawność	742	1 657	754	1 642	715	1 556	719	1 514	697	1 438
7.	Długotrwała choroba	942	2 226	953	2 196	919	2 068	889	1 981	790	1 671
8.	Bezradność socjalna i ekonomiczna w tym : - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	435	1 321	421	1300	416	1 273	391	1 180	239	761
		279	849	274	853	276	862	252	781	162	501
		46	273	40	241	36	200	37	200	24	138
9.	Alkoholizm	117	292	113	265	112	243	114	246	101	205
10.	Narkomania	5	10	8	14	4	8	4	8	2	6
11.	Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	14	39	14	28	15	30	14	30	11	17

Należy nadmienić, iż podstawową przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną jest bezrobocie. W grudniu 2016 roku stopa bezrobocia była niższa niż stopa bezrobocia w analogicznym okresie 2015 roku i wynosiła 14,00 % .

Tabela Nr 14. Typy rodzin objętych pomocą finansową - zadania gminy łącznie z pracą socjalną w latach 2012-2016.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2012 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2013 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2014 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2015 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2016 roku	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem	3 263	9 028	3 373	9 248	3 274	8 870	3 018	8 003	2 833	7 297
	w tym :										
	- rodziny objęte tylko pracą socjalną	665	1 861	689	1 984	671	1 910	480	1 264	477	1 248
	w tym o liczbie osób :	1 075	1 075	1 111	1 111	1 087	1 087	1 049	1 049	1 049	1 049
	1	558	1 116	569	1 138	567	1 134	550	1 100	533	1 066
	2	568	1 704	623	1 869	580	1 740	496	1 488	449	1 347
	3	554	2 216	576	2 304	587	2 348	516	2 064	432	1 728
	4	293	1 465	289	1 445	280	1 400	246	1 230	221	1 105
	5	215	1 452	205	1 381	173	1 161	161	1 072	149	1 002
	6 i więcej										

2.	Rodziny z dziećmi w tym o liczbie dzieci :	1 516	6 208	1 559	6 327	1 520	6 111	1 340	5 376	1 218	4 857
	1	627	2 029	670	2 153	633	1 985	558	1 735	510	1 559
	2	553	2 264	538	2 187	538	2 188	473	1 937	425	1 727
	3	228	1 183	241	1 248	243	1 227	211	1 053	185	912
	4	78	495	78	488	73	447	65	387	61	370
	5	19	137	20	144	18	127	20	145	25	181
	6	7	58	7	57	8	67	9	74	8	66
	7 i więcej	4	42	5	50	7	70	4	45	4	42
3.	Rodziny niepełne	443	1 493	460	1 510	478	1565	457	1 505	401	1 302
4.	Rodziny emerytów w tym jednoosobowe	779	1 638	784	1 626	727	1 456	701	1 408	668	1 314
		379	379	393	393	371	371	354	354	338	338

8. Aktywizacja osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.

Organizacja prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizacji społeczno-zawodowej, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 lipca 2011r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne ukierunkowane są przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Program prac społecznie użytecznych jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia. Skierowany jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Przy kierowaniu do prac społecznie użytecznych uwzględniany jest wiek osoby bezrobotnej, jej stan zdrowia i posiadane kwalifikacje. Osoby do prac społecznie użytecznych typują pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Bezrobotni wykonują głównie prace gospodarczo-porządkowe i remontowe w miejscu ich zamieszkania lub pobytu, w wymiarze czasu pracy wynoszącym 10 godzin na tydzień. Osoba bezrobotna może cały rok (i dłużej) wykonywać prace społecznie użyteczne, przy czym zachowuje status osoby bezrobotnej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym i wypadkowym, z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej. Odmowa przyjęcia propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych oznacza utratę statusu

bezrobotnego, wstrzymanie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz pozbawienie , ograniczenie lub wstrzymanie świadczeń pomocy społecznej

Prace społecznie użyteczne są organizowane w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej i w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej. Pomiędzy podmiotami, w którym organizowane są prace społecznie użyteczne a uczestnikiem nie jest zawierana żadna umowa. Nie występuje stosunek pracy- jest to realizacja o charakterze zobowiązaniowym według prawa cywilnego.

Uchwała budżetowa określa kwotę realizacji zadania obejmującą 40% wynagrodzenia osób kierowanych do prac społecznie użytecznych. Powiatowy Urząd Pracy na wniosek MOPS dokonuje refundacji ze środków Funduszu Pracy z tytułu świadczeń pieniężnych wypłaconych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne.

Do szczegółowych celów organizacji prac społecznie użytecznych należą m.in.:

- zapewnienie możliwości uzyskania minimalnych środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin z problemem bezrobocia, a w szczególności rodzin z dziećmi
- łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków bezrobocia poprzez przeciwdziałanie pogłębianiu się poczucia bezradności u klientów pozostających bez pracy
- aktywizacja klientów długotrwale bezrobotnych
- przygotowanie klientów MOPS do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy(odpowiedzialność, uczciwość, dyspozycyjność, zaangażowanie)

W 2007 i 2008 r. prace społecznie użyteczne organizowane były odpowiednio w 7 i w 8 jednostkach , a skierowano do nich 30 osób w 2007 i 40 osób w 2008 r.

W 2009 roku prace społecznie użyteczne zorganizowano w 10 jednostkach: MOPS, WPOW Dom dla Dzieci i Młodzieży "Maciek", Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszenie Pomocy Św. Brata Alberta, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Dom Pomocy Społecznej – „Lipowica”, Dom Pomocy Społecznej ul. Św. Brata Alberta 3, Dom dla Dzieci „Nasza Chata” łącznie dla 54 osób (skierowano 81 osób).

W roku 2010 do organizacji prac społecznie użytecznych dołączyły także szkoły: Szkoła Podstawowa Nr 6, Szkoła Podstawowa Nr 11, Szkoła Podstawowa Nr 14, Zespół Szkół Mechanicznych i Drzewnych oraz Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie – Warsztat Terapii Zajęciowej. W 2011r. zatrudniono w ramach prac społecznie użytecznych 81 osób w 15 jednostkach, do których w 2011r. dołączyło Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP.

Do prac tych na rok 2011 zgodnie z Uchwałą Nr 45/2010 Rady Miejskiej w Przemyślu skierowano 81 osób bezrobotnych. Osoby te zostały zaangażowane do prac pomocniczych, porządkowych, drobnych remontów itp.

W 2012 roku w ramach prac społecznie użytecznych pracowało 94 osoby w 16 jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Kolejną instytucją , która dołączyła w 2012 roku do programu w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych był Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 w Przemyślu , w którym zatrudnienie uzyskało 4 osoby.

W 2013r. w ramach prac społecznie użytecznych zatrudnionych było 120 osób w 18 jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Po raz pierwszy z tej formy pomocy skorzystało Gimnazjum Nr 2 oraz Szkoła Podstawowa Nr 15 w Przemyślu.

W 2014 r i w 2015 r. liczba osób, które zostały skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, wynosiła odpowiednio 145 i 60 osób.

W 2016r. prace społecznie użyteczne wykonywało łącznie 70 osób – w tym 10 osób w ramach Programu Aktywizacja i Integracja.

Tabela Nr 15. Liczba organizacji oraz liczba osób pracujących w ramach prac społecznie użytecznych w latach 2010-2016.

Rok	Liczba organizacji	Liczba osób skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych
2010	14	77
2011	15	81
2012	16	94
2013	18	120
2014	21	145
2015	24	60
2016	23	60

Tabela Nr 16. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, w których były organizowane prace społecznie użyteczne w 2016 r. z podziałem na liczbę zatrudnionych kobiet i mężczyzn.

Instytucje, w których były świadczone prace społecznie użyteczne w 2016 roku	Liczba osób
Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, ul.Jasińskiego 1B	3
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1, ul. Dworskiego 99	2
Dom dla Dzieci „Nasz Chata”, ul. Siemiradzkiego 6a	3
Dom Pomocy Społecznej Albertynów , ul. Św.Br.Alberta 1	3
Gimnazjum Nr 1 w Przemyślu ul.3-go Maja 38	2
Gimnazjum Nr 3 w Przemyślu, ul.I.Kossowskiej 1	1
II Liceum Ogólnokształcące w Przemyślu, ul.B-pa Jakuba Głazera 44	1
Miejski Dom Pomocy Społecznej , ul. Wysockiego 99	4
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu	8
Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP ul.Kapitulna 7	1
Polski Czerwony Krzyż, ul. Rieczna 20	2
Polski Komitet Pomocy Społecznej , ul. Wyb. Piłsudskiego 23	6
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	2
Przedszkole Miejskie Nr 20 w Przemyślu, ul.Słowackiego 104	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1, ul. Kopernika 14	4
Szkoła Podstawowa Nr 1, ul.Sienkiewicza 3	2

Szkoła Podstawowa Nr 11, ul. Władycze 5	2
Szkoła Podstawowa Nr 14 ,ul. Borelowskiego 12	1
Szkoła Podstawowa Nr 15 ul.W.Pola 5	2
Szkoła Podstawowa Nr 4, ul.Św.Jana 10	2
Szkoła Podstawowa Nr 6 , ul. Gen. Boruty-Spiechowicza 1	3
Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, ul. Focha 12	3
Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Orłąt Lwowskich, ul. Grunwaldzka 81	2
Caritas Archidiecezji Przemyskiej, ul. Kapitulna 1 (Realizacja Programu PAI 2016)	10
	70

Program Aktywizacja i Integracja 2016.

W dniu 12 stycznia 2016r. zostało zawarte porozumienie o współpracy między Powiatowym Urzędem Pracy w Przemyślu, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy w Przemyślu, które określało kryteria doboru uczestników PAI oraz zakres i sposób wymiany informacji. W ramach porozumienia ośrodek pomocy społecznej miał realizować działania integracji i reintegracji społecznej osób bezrobotnych. W ramach Programu Aktywizacja i Integracja realizowano dwa zadania. Pierwszym z nich były grupowe zajęcia w zakresie aktywizacji i integracji społecznej prowadzone przez psychologa oraz pracownika socjalnego w wymiarze 40 godzin oraz doradcę zawodowego w wymiarze 40 godzin. Drugim zadaniem realizowanym w ramach Programu były prace społecznie użyteczne (PSU) będące instrumentem rynku pracy, którego celem była aktywizacja zawodowa osób oddalonych od rynku pracy. PSU były realizowane w wymiarze 10 godzin tygodniowo.

Program był realizowany przez okres 2 miesięcy od 01 lutego 2016r. do 31 marca 2016r.

Do udziału w PAI zostali skierowani bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. Sporządzanie przez dyrektora MOPS listy osób kierowanych do prac społecznie użytecznych zostało poprzedzone rozpoznaniem sytuacji życiowej klienta ośrodka pomocy społecznej. Oceny sytuacji życiowej takich osób dokonał dyrektor MOPS uwzględniając przede wszystkim aspekt korzystania przez te osoby ze świadczeń pomocy społecznej, w tym także oceny postawy danej osoby.

PAI zostały objęte osoby bezrobotne, które spełniły łącznie następujące warunki:

- korzystały ze świadczeń pomocy społecznej,
- powiatowy urząd pracy ustalił dla nich profil pomocy III.

PAI realizowany był na dwóch płaszczyznach/blokach równocześnie:

Blok aktywizacja zawodowa – realizowany poprzez prace społecznie użyteczne- w wymiarze 10 godzin tygodniowo (z ramienia PUP)

Blok integracja społeczna – realizowany poprzez min. edukację społeczną, psychoedukację, doradztwo zawodowe w wymiarze 10 godzin tygodniowo .

W programie wzięło udział łącznie 10 osób. Została utworzona 1 grupa warsztatowa. Łącznie udział w programie zakończyło 10 osób.

Z perspektywy lat można ocenić, że organizacja prac społecznie użytecznych spotyka się z pozytywnym odbiorem większości zainteresowanych stron, w tym ze strony samych bezrobotnych jak i uczestniczących w tym przedsięwzięciu instytucji i organizacji pozarządowych. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe od 2015r. ta forma wsparcia została znacznie ograniczona.

9. Asystent rodziny

Jednym z celów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest m.in. stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej. Działania podejmowane w ramach tego systemu mają zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony został szybki powrót do rodziny dziecka, które z uwagi na jego dobro okresowo musiało zostać umieszczone poza nią.

Ważną rolę w zakresie podejmowania tych działań przypisano asystentowi rodziny. Do zadań asystenta rodziny należy m.in. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, udzielanie rodzinom pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej oraz w rozwiązywaniu problemów: socjalnych, psychologicznych, wychowawczych. Szczegółowy obszar działań asystenta rodziny określony jest w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela Nr 17. Liczba asystentów i rodzin współpracujących z asystentem w latach 2012-2016

Rok	Liczba asystentów	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2012	7	121	201
2013	6	86	145
2014	6	110	186
2015	6	108	203
2016	6	109	187

Zatrudnienie asystentów rodziny nie jest konieczne w przypadku każdej rodziny, która przeżywa trudności. To pracownik socjalny ocenia sytuację rodziny i podejmuje decyzję, czy jej problemy wymagają zastosowania dodatkowego narzędzia pracy socjalnej, jakim jest indywidualna, intensywna praca rodziny z asystentem. Nie można zatem wykluczyć, że dla części rodzin wystarczająca będzie pomoc materialna lub praca socjalna prowadzona przez pracownika socjalnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

V Realizacja projektów „Aktywny Przemysł 2014-2020” i „Przemysł szansę na zmiany”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu w odpowiedzi na ogłoszone konkursy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie w ramach Regionalnego Programu Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 oś priorytetowa VIII Integracja społeczna, Działanie 8.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz Działanie 8.2

Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym prowadzona przez Ośrodki Pomocy Społecznej/Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie złożył wnioski o dofinansowanie projektu „Przemysł szansę na zmiany” – Działanie 8.1 i „Aktywny Przemysł 2014-2020” – Działanie 8.2.

W wyniku przeprowadzonej oceny przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie projekty „Przemysł szansę na zmiany” i „Aktywny Przemysł 2014-2020” uzyskały wymaganą liczbę punktów i zostały wybrane do dofinansowania.

Umowy o dofinansowanie projektów zostały podpisane w listopadzie 2016 roku w przypadku projektu „Aktywny Przemysł 2014-2020” na kwotę dofinansowania z UE 1 037 992,20 zł oraz w przypadku projektu „Przemysł szansę na zmiany” na kwotę dofinansowania z UE 3 381 291,84 zł.

Projekt „Aktywny Przemysł 2014-2020” realizowany jest w terminie od 01.09.2016 r. do 30.06.2018 r.

Dofinansowanie Projektu z UE: 1 037 992,20 zł

Całkowita wartość projektu: 1 221 277,20 zł

Celem głównym projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 99 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej MOPS, mieszkających na terenie miasta Przemyśla do 30 czerwca 2018 r.

Cel zostanie osiągnięty poprzez zakończenie przez klientów/ki MOPS zintegrowanego i zindywidualizowanego programu opartego o ścieżkę reintegracji obejmującą usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym, zdrowotnym i zawodowym zgodnie z podpisanymi kontraktami socjalnymi.

Grupa docelowa:

Projektem zostanie objętych łącznie 99 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym 69 osób biernych zawodowo i 30 osób bezrobotnych zakwalifikowanych przez PUP do III profilu pomocy, które:

- Korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym są osobami z niepełnosprawnością i/lub korzystającymi z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa;
- Są w wieku aktywności zawodowej;
- Mieszkają na terenie miasta Przemyśla.

Formy wsparcia przewidziane dla uczestników projektu biernych zawodowo:

- Treningi motywacyjne z elementami społeczno – interpersonalnymi;
- Doradztwo zawodowe;
- Certyfikowane szkolenia zawodowe;
- 12-miesięczne, płatne staże zawodowe (dla 20 uczestników).

Formy wsparcia przewidziane dla uczestników projektu bezrobotnych zakwalifikowanych przez PUP do III profilu pomocy:

- Warsztaty kompetencji społecznych i osobistych;
- Prace społecznie użyteczne.

W ramach projektu oferujemy również:

- Stacjonarne zajęcia rehabilitacyjne dla 10 osób z niepełnosprawnością a także:
- Poczęstunek podczas szkoleń;
- Opiekę nad osobą zależną.

Realizacja projektu „Aktywny Przemysł 2014-2020” w 2016 roku rozpoczęła się od przeprowadzenia I i II tury rekrutacji uczestników projektu. Kolejnym etapem było zawarcie z uczestnikami projektu kontraktów socjalnych, a następnie rozpoczęcie przez uczestników projektu udziału w treningach motywacyjnych z elementami społeczno – interpersonalnymi.

W 2017 roku będą realizowane działania zgodnie z harmonogramem wniosku o dofinansowanie tj.:

- Zadanie 1 – Aktywizacja społeczna – Treningi motywacyjne z elementami społeczno – interpersonalnymi,
- Zadanie 2 – Doradztwo zawodowe,
- Zadanie 3 – Certyfikowane szkolenia zawodowe,
- Zadanie 4 – Staże,
- Zadanie 5 – Aktywizacja społeczna w PAI – warsztaty kompetencji społecznych i osobistych,
- Zadanie 6 – Aktywizacja zawodowa w PAI – prace społecznie użyteczne,
- Zadanie 7 – Aktywizacja zdrowotna – stacjonarne zajęcia rehabilitacyjne,
- Ostatnia III tura rekrutacji do projektu.

Projekt „Przemysł szansę na zmiany” realizowany jest w terminie od 01.10.2016 r. do 31.07.2018 r.

Dofinansowanie Projektu z UE: 3 381 291,84 zł

Całkowita wartość projektu: 3 560 418,48 zł

Celem głównym projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 198 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej MOPS, zamieszkujących na terenie miasta Przemysła, do 31 lipca 2018 r.

Cel zostanie osiągnięty poprzez zakończenie przez klientów/ki MOPS zintegrowanego i zindywidualizowanego programu opartego o ścieżkę reintegracji obejmującą usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym, zdrowotnym i zawodowym zgodnie z podpisanymi kontraktami socjalnymi.

Grupa docelowa:

Projektem zostanie objętych łącznie 198 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, biernych zawodowo, które:

- Korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym są osobami z niepełnosprawnością i/lub korzystającymi z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa;
- Są w wieku aktywności zawodowej;
- Mieszkają na terenie miasta Przemysła.

Formy wsparcia przewidziane dla uczestników projektów biernych zawodowo:

- Treningi motywacyjne z elementami społeczno – interpersonalnymi;
- Indywidualne doradztwo zawodowe;
- Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy;
- Certyfikowane szkolenia zawodowe;
- 6-miesięczne, płatne staże zawodowe (dla 99 uczestników).

W ramach projektu oferujemy również:

- Stacjonarne zajęcia rehabilitacyjne dla 15 osób z niepełnosprawnością a także:
- Poczęstunek podczas szkoleń;
- Opiekę nad osobą zależną,

- Stypendium szkoleniowe w trakcie szkoleń zawodowych.

Realizacja projektu „Przemysł szansę na zmiany” w 2016 roku rozpoczęła się od przeprowadzenia I i II tury rekrutacji uczestników projektu. Kolejnym etapem było zawarcie z uczestnikami projektu kontraktów socjalnych, a następnie rozpoczęcie przez uczestników projektu udziału w treningach motywacyjnych z elementami społeczno – interpersonalnymi.

W 2017 roku będą realizowane działania zgodnie z harmonogramem wniosku o dofinansowanie tj.:

- Zadanie 1 – Aktywizacja społeczna – Treningi motywacyjne z elementami społeczno – interpersonalnymi,
- Zadanie 2 – Indywidualne doradztwo zawodowe i warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,
- Zadanie 3 – Certyfikowane szkolenia zawodowe,
- Zadanie 4 – Staże,
- Zadanie 5 – Aktywizacja zdrowotna – stacjonarne zajęcia rehabilitacyjne.

VI. Pomoc instytucjonalna.

• Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy w tym domu, natomiast do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością.

W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub wskazują możliwość korzystania z dziennych ośrodków wsparcia. Osoby wymagające wzmożonej opieki medycznej powinny być umieszczane w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Zasadą jest, że osoby kieruje się do domu pomocy znajdującego się najbliżej dotychczasowego miejsca zamieszkania.

W dwóch domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie miasta na dzień 31.12.2016 r. przebywało 302 mieszkańców, a więc o 9 osób mniej, niż statutowa liczba mieszkańców (311). Zaistniała sytuacja jest skutkiem maksymalnie zaostrzonych wymaganych kryteriów celem przyznania osobie pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej wynikających z braku potrzebnych na tę pomoc środków finansowych. Pozyskiwanie mieszkańców kierowanych z innych gmin jest również trudne, ponieważ gminom również brakuje środków. Długotrwale wolne miejsca pozostawały w Miejskim Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Przemysłu. Zapotrzebowanie na tego typu profil jest zasadniczo mniejsze niż na pozostałe profile, gdzie osoby są umieszczone na liście oczekujących np. przewlekle somatycznie chorych i przewlekle psychicznie chorych. Ponadto na terenie Miasta Przemysła – Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów (Przemysł, ul. św. Brata Alberta 1) jest przeznaczony dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie, gdzie też osoby o wskazanych schorzeniu są na bieżąco umieszczane tj. nie oczekują w kolejce.

W roku 2016 w Przemysłu działały:

* Miejski Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Przemysłu przy ul. Józefa Wysockiego 99 dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych - placówka publiczna 236 koedukacyjnych miejsc.

* Dom Pomocy Społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, ul. św. Brata Alberta 1 - placówka niepubliczna 70 miejsc męskich.

Tablica Nr 18. Domy Pomocy Społecznej w Przemyślu.

Wyszczególnienie	DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych obojga płci	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych obojga płci	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie
Ilość miejsc statutowych	Do 08.06.2011 r. 42 osoby Od 09.06.2011 r. – 53 osoby Od 27.12.2011 r. – 59 osób	177	70
	2010 *	I-IX 1.715,00 zł XII 2.177,50 zł	1.810,70 zł
	2011 **	I-II 2.177,50 zł III-XII 2.571,00 zł	I-II 1.810,70 zł VII-XII 2.465,62 zł
	2012***	I-II - 2.571,00 zł III-XII – 2.511,00 zł	I-II – 2.430,00 zł III-XII 2.334,00 zł
	2013****	I-II – 2.511,00 zł	I-II – 2.334,00 zł III-XII – 2.478,00 zł III-XII – 2.534,55 zł
		Miejski Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Przemyślu przy ul. Józefa Wysockiego 99 - dla osób przewlekle psychicznie chorych (132 osoby), - niepełnosprawnych intelektualnie (45 osób), - w podeszłym wieku (54 osoby), - przewlekle somatycznie chorych (5 osób).	
		III-XII – 2.611,60 zł	I-II – 2.534,55 zł III-XII – 2.649,00 zł
	2014 *****	I-II – 2.611,60 zł III – 2.805,65 zł	I-II – 2.478,00 zł III – 2.842,00 zł
	2015 *****	I-II – 2.805,65 zł III – 2.909,11 zł	I-II – 2.649,00 zł III – 2.852,78 zł

	2016 *****	I-II – 2.909,11 zł III – 3.026,84 zł	I-II – 2.852,78 zł III – 2.901,00 zł
Ilość mieszkańców na dzień 31.12.2016 r.		236	70

* Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 25/2010 z dnia 22.02.2010 r.

**Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 24/2011 z dnia 4.02.2011 r.

***Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 28/2012 z dnia 07.02.2012 r.

****Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 46/2013 z dnia 08.02.2013 r.

*****Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 32/2014 z dnia 04.02.2014 r.

*****Zarządzenie Nr 21/2015 Prezydenta Miasta Przemysła z dnia 29.01.2015 r.

***** Zarządzenie Nr 26/2016 Prezydenta Miasta Przemysła z dnia 05.02.2016 t

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, jedynie osoby skierowane do 31.12.2003 r. są finansowane dotacją celową z budżetu państwa. Odpłatność w stosunku do osób skierowanych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 r. ustala się następująco: mieszkaniec ponosi odpłatność do 70% swojego dochodu netto, następnie małżonek lub zstępni przed wstępnymi kwotę uzupełniającą do średniego miesięcznego kosztu w danym domu. Jeśli rodzina posiada niski dochód całą kwotę uzupełniającą ponosi gmina właściwa dla miejsca stałego zameldowania przed skierowaniem do domu pomocy społecznej.

W praktyce oprócz osoby kierowanej opłatę miesięczną wносиła średnio w 2016 r. Gmina Miejska Przemysł 1.956,28 zł (tj. 3.693.275,48 zł : 1.888 świadczeń = 1.956,18 zł) miesięcznie za każdą osobę. Dokonywane dopłaty mają charakter zmienny w stosunku do lat ubiegłych (tj. w roku 2010 wynosiła 1.290,20 zł, w roku 2011 wynosiła 1.573,05 zł, w roku 2012 wynosiła 1.673,73 zł, w roku 2013 wynosiła 1.650,66 zł, w roku 2014 wynosiła 1.975,97 zł, w 2015 r. wyniosła 1.929,41 zł zaś w 2016 r. wynosiła 1.956,18 zł).

W 2016 r. skierowano 57 osoby z Przemysła, zaś rzeczywiście umieszczono w domach pomocy społecznej 54 osoby.

W Miejskim Domu Pomocy Społecznej w Przemyslu łącznie umieszczono 80 osób, w tym z terenu miasta Przemysła 27 osoby zgodnie z wymaganym profilem:

- dla osób w podeszłym wieku – 17 osób,
- dla osób przewlekle somatycznie chorych – 3 osób,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – 0 osób,
- dla przewlekle psychicznie chorych – 7 osób.

W Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów w Przemyslu przy ul. św. Brata Alberta 1 umieszczono 2 osoby.

Do domu pomocy społecznej w innych powiatach zostało skierowanych z terenu miasta Przemysła 28 osób.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Dyrektor MOPS zawiera umowy z osobami zobowiązanymi do ponoszenia kosztów utrzymania członka rodziny w DPS. W 2016 roku zawarto 9 umów dotyczących zobowiązania do ponoszenia częściowych opłat za pobyt mieszkańca w DPS oraz 26 osób dokonywało należnych wpłat zgodnie z zawartymi umowami w latach 2004-2016. W 2016 r. przeprowadzono aktualizacje wywiadów alimentacyjnych u osób zwolnionych z partycypowania w kosztach pobytu świadczeniobiorców w domach pomocy społecznej w wyniku których w dwóch przypadkach częściowo umorzono kwoty należnych dopłat do kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej oraz decyzje zwalniające wydane w latach 2004-2007 zostały utrzymane w mocy.

W roku 2016 do tut. MOPS w Przemyslu wpłynęło 134 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej, z których wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego wydano 57 decyzji kierujących, w 4 przypadkach postępowanie administracyjne zostało zawieszono, w 4

umorzone, 7 wniosków zostało przekazanych zgodnie z właściwością miejscową, 4 osoby zrezygnowały (w tym 1 osoba umieszczona w ZOL, 3 wróciły do środowiska), 9 osób zmarło i jedna osoba została przeniesiona zgodnie z wymaganym profilem. Podczas trwającego postępowania administracyjnego 14 osób kwalifikujących się do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego zostały pacjentami poszczególnych ZOL. W pozostałych przypadkach postępowanie administracyjne jest kontynuowane w 2016 r.

Tabela Nr 19. Struktura osób pochodzących z Przemyśla - mieszkańców domu pomocy społecznej w roku 2016 (stan na dzień 31.12.2016 r.) w zależności od sposobu finansowania pobytu.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca budżet państwa	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca gmina	W tym liczba mieszkańców, których pobyt w części dofinansowuje rodzina
Miejski Dom Pomocy Społecznej w Przemyśle z siedzibą przy ul. Józefa Wysockiego 99 dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	241	106	74 Gmina Miejska Przemyśl, 56 – inne gminy	2 (zawarte 2005-2015 r.) 3 zawarte 2016 r.
DPS dla mężczyzn intelektualnie i psychicznie chorych Zgromadzenia Braci Albertynów - ul. Św. Brata Alberta 1	70	43	10 – Gmina Miejska Przemyśl 14 - inne Gminy	Brak 2016 - brak
Domy Pomocy Społecznej poza Przemyślem, w których zostali umieszczeni mieszkańcy Miasta			71 (z okresu 2004-2015) 25 umieszczonych w 2016	24 (zawarte w latach 2005-2015) 6 zawartych w 2016

Tabela Nr 20. Wydatki ponoszone za pobyt mieszkańców Przemyśla umieszczanych w domach pomocy społecznej w latach 2013 – 2016.

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016
Kwota wydatków przekazywana przez Miasto Przemyśl do DPS tytułem opłaty za pobyt mieszkańców	2.433.069,00 zł	3.305.800,00 zł	4.071.069,81 zł	3.693.275,48 zł
Kwota dochodów uzyskiwanych od członków rodziny mieszkańca	255.216,43 zł	227.390,63 zł	196.586,49 zł	161.411,70 zł

Różnica pochodząca wyłącznie z budżetu Miasta Przemyśla	2.177.852,57 zł	3.078.409,37 zł	3.874.483,32 zł	3.531.863,78 zł
--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Domy Pomocy Społecznej wypracowały w swej działalności edukacyjno-terapeutycznej wiele stałych już zajęć mobilizujących mieszkańców do aktywnego życia. W poszczególnych domach pomocy społecznej działają: pracownia plastyczna, muzyczna, kulinarna. W Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów w Przemyślu przy ul. św. Brata Alberta 1 jest również sala doświadczenia świata. Prowadzone są zajęcia teatralne, sportowe, z zasad dobrego wychowania oraz zachowania w miejscach publicznie ogólnodostępnych np. kawiarnia, kino, biblioteka, pizzeria, poczta, urząd, kościół, środki komunikacji itp. W poszczególnych pracowniach zajęcia prowadzone są ustawicznie. Mieszkańcy uczęszczają na zajęcia na zasadzie dobrowolności, rozwijając zainteresowania i posiadane umiejętności. Każdy z domów pomocy społecznej posiada własną fizykoterapię, z której mieszkańcy korzystają pod nadzorem fizykoterapeuty i zgodnie z zaleceniem lekarza. Mieszkańcy chętnie uczestniczą w spartakiadach sportowych i przeglądach teatralnych o zasięgu wojewódzkim, w organizowanych wycieczkach i spacerach, różnego rodzaju spotkaniach: mikołajkowych, opłatkowych i wielkanocnych oraz zabawach z okazji "Dnia Seniora", "Andrzejek", "Dnia Babci i Dziadka i "Walentynek". W DPS Zgromadzenia Braci Albertynów po raz IX zorganizowano „Spotkanie Rodzin”. Mieszkańcy mają możliwość kultywowania wyznania religijnego.

Celem podjęcia dalszych działań administracyjnych w 2016 roku podczas rozparzania 38 wniosków poinformowano o możliwości podjęcia i złożenia wniosku celem umieszczenia w ZOL w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 15 oraz do ZOL Palium, ul. Rogozińskiego 30. MOPS nie ma uprawnień umieszczania osób w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicych.

VII. Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Rodzinie, mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, mając na względzie podmiotowość dziecka i rodziny, a także prawo dziecka do wychowania w rodzinie oraz zapewnienia stabilnego środowiska wychowawczego. Według zasady pomocniczości osobę, rodzinę uznaje się za główny podmiot wszelkich działań, instytucje tworzone są jako pomocnicze w stosunku do niej. Do głównych działań nakierowanych na rodzinę i dziecko należą poradnictwo rodzinne, praca socjalna oraz w ostateczności zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną. Kładzie się nacisk na profilaktykę, wsparcie dzienne i działania mające na celu zachowanie lub przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań.

Do zadań własnych powiatu należy zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej i niepieniężnej w tym zakresie.

Pieczą zastępczą sprawowaną jest w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowywania przez rodziców, a funkcjonuje w dwóch formach:

- 1) rodzinnej pieczy zastępczej zapewnianej w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych (w tym również pełniących funkcję pogotowia rodzinnego),
- 2) instytucjonalnej pieczy zastępczej zapewnianej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Pieczą zastępczą, bez względu na formę, zgodnie z art. 33 w/w ustawy zapewnia: zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych; przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki; nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów

z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Przemyślu w 2016 r. zatrudnił 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy objęli opieką **88** rodzin, w których przebywało łącznie **110** dzieci.

W ramach działalności Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w 2016 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej dokonali następujących czynności:

- sporządzili **229** ocen dot. sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej;
- sporządzili **13** ocen rodzin zastępczych;
- zgłosili **9** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Rzeszowie;
- skierowali na diagnozę psychologiczną **13** dzieci, w związku z koniecznością umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego;
- wydali **10** opinii dotyczących przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka;
- sporządzili **6** wniosków do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- pomogli w sporządzeniu **2** wniosków o ustanowienie opieki prawnej dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- sporządzili **2** wnioski o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- udzielali wsparcia pełnoletnim wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej.

W rodzinach zastępczych objętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **20** pełnoletnich wychowanków.

Ponadto, w ramach organizacji rodzinnej pieczy zastępczej:

- prowadzono promocję dotyczącą rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:
 - zorganizowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego we współpracy z Kołem Rodzin Zastępczych „Dom” w Przemyślu;
 - prowadzenie nieustannego naboru dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (ogłoszenia na stronie internetowej MOPS, rozprowadzanie ulotek w zakładach pracy, wiadomości w lokalnych mediach);
- w ramach prowadzonego naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej pozyskano **2** chętnych. Po wstępnej weryfikacji, wyrazili oni chęć do uczestnictwa w szkoleniu w kolejnym roku;
- zakwalifikowano **2** kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym zawodowej i niezawodowej;
- w dniu 21.03.2016 r. zorganizowano szkolenie dla wszystkich rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Przemyśla, pod tytułem: „Współczesne zagrożenia dla dzieci i młodzieży, w szczególności dotyczące Internetu”, przeprowadzone przez pedagoga – profilaktyka pracującego w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom w Przemyślu. W szkoleniu wzięło udział **48** osób;
- przeprowadzono szkolenie dla spokrewnionych rodzin zastępczych według indywidualnego programu szkolenia, w wymiarze 10 godzin. Uczestniczyło w nim **11** osób;
- na terenie miasta Przemyśla od kilku lat funkcjonuje Koło Rodzin Zastępczych „Dom” przy TPD w Przemyślu, gdzie odbywają się systematycznie comiesięczne spotkania. Według przewodniczącej Koła, regularnie z tej formy wsparcia korzysta kilka rodzin zastępczych. W

- dniu 28.05.2016 r., przy aktywnym udziale pracowników MOPS Przemysł, w/w Koło zorganizowało Dzień Rodzicielstwa Zastępczego;
- pod koniec 2016 r. została utworzona „Grupa Wsparcia” dla chętnych rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Przemysła. W grudniu 2016 r. odbyło się pierwsze spotkanie, w którym uczestniczyło **8** rodziców zastępczych;
 - w ramach współpracy ze społecznością szkolną II LO w Przemysłu, rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania z nieodpłatnych korepetycji udzielanych przez uczniów tejże szkoły, z takich przedmiotów jak: język angielski, matematyka itp. (skorzystało jedynie **3** dzieci);
 - udzielano wsparcia rodzinom zastępczym w ramach rozwiązywania spraw dotyczących ich funkcjonowania, w tym celu m.in. nawiązano ścisłą współpracę z Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, asystentami rodziny, ośrodkami pomocy społecznymi, ośrodkiem adopcyjnym, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, organizacjami społecznymi oraz innymi instytucjami;
 - prowadzono poradnictwo, terapię oraz wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą i deklarującym taką potrzebę poprzez pomoc specjalistów: psychologa i mediatora, zatrudnionych w Ośrodku Wsparcia Socjalnego przy MOPS Przemysł, a także poprzez kontaktowanie w/w rodziców zastępczych z osobami dyżurującymi (policjantem, prawnikiem, psychologiem, pedagogiem) w Zespole Interwencji Kryzysowej przy MOZU Przemysł;
 - sporządzono **14** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, zgodnie z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które następnie przesłano do sądu;
 - przeprowadzono **13** diagnoz psychologicznych i **9** wywiadów pedagogicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
 - odbyło się **178** posiedzeń, podczas których dokonano **229** ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
 - Zapewniono koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkolenia, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji:
 - **5 koordynatorów** brało udział w cyklicznych zajęciach superwizyjnych dot. doskonalenia własnego warsztatu pracy, prowadzonych przez psychoterapeutki Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Przemysłu,
 - w dniu 04.03.2016 r. **5 koordynatorów** uczestniczyło w 3-godzinym szkoleniu dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej: „Superwizja pracy z rodziną zastępczą w podejściu systemowym”, zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Zdrowia Psychicznego Dziecka i Rodziny z Rzeszowa,
 - w dniu 08.11.2016 r. **4 koordynatorów** wzięło udział w konferencji: „Adopcja – rodzicielstwo serca”, zorganizowanej przez ROPS Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie;
 - zgłoszono do ośrodka adopcyjnego **9** dzieci, z których **6** zostało zakwalifikowanych do przysposobienia. W 2016 r. **6** dzieci zostało przysposobionych;
 - w ramach realizacji postanowienia sądu umieszczono **6** dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym **2** dzieci zostało umieszczonych w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, **1** dziecko trafiło do rodziny zastępczej zawodowej, a **3** dzieci zostało umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej;
 - dla **7** dzieci (rodzeństwa 3 i 4 osobowe) aktywnie, ale bezskutecznie poszukiwano rodzinnej formy pieczy zastępczej na terenie miasta Przemysła, powiatu i województwa;
 - prowadzono „Rejestr kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej” oraz „Rejestr osób pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej”, który został uaktualniony i następnie przesłany do Sądu Rejonowego w Przemysłu.

2. Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemyśla

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Jednym z obowiązków rodzica zastępczego jest współpraca z MOPS, informowanie o przebiegu opieki, umożliwianie przeprowadzania wywiadów rodzinnych w miejscu zamieszkania. MOPS jest zobowiązany do składania do sądu rodzinnego, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Rodzinie zastępczej udziela się świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej na każde dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, przysługuje dodatek w wysokości 200,00 zł miesięcznie, na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Od kwietnia 2016 r. przyznawany jest również dodatek wychowawczy w wysokości 500,00 zł miesięcznie, na każde dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu wspiera działalność Koła Rodzin „Dom”. Koło działa w strukturach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Przemyślu i zrzesza rodziców zastępczych zamieszkałych na terenie miasta Przemyśla.

Do głównych celów Koła Rodzin „Dom” należy:

- reprezentowanie interesów rodzin zastępczych przed organami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, w celu realizacji zadań statutowych;
- udzielania wsparcia i doradztwa w sprawach indywidualnych zgłaszanych do zarządu;
- organizowanie imprez okolicznościowych i wypoczynku (Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, Dzień Dziecka);
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Liczba rodzin zastępczych, umieszczonych w nich dzieci oraz rodzaje udzielanych im świadczeń na terenie miasta Przemyśla w 2016 roku obrazują poniższe tabele.

Tabela Nr 21. Liczba utworzonych i rozwiązanych rodzin zastępczych w 2016 roku.

Liczba utworzonych rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba rozwiązanych rodzin zastępczych	Ogólna liczba rodzin zastępczych	Ogólna liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
11	17	15	106	127

Tabela Nr 22. Kwota świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym w 2016 roku.

Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	Dodatek wychowawczy (500+)	Okresowa pomoc losowa	Dofinansowanie do wypoczynku
16 500,00 zł	1 261 676,72 zł	442 277,95 zł	0,00 zł	1.050,00 zł

Tabela Nr 23. Liczba rodzin zastępczych i umieszczanych w nich dzieci z uwzględnieniem miejsca pochodzenia dziecka w 2016 roku.

	Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemyśla (narastająco)	Dzieci pochodzące z innych powiatów	Dzieci pochodzące z Przemyśla umieszczane poza Przemyślem
Liczba rodzin spokrewnionych	75	4	3
Liczba dzieci umieszczonych	92	4	4

w rodzinach spokrewnionych			
Liczba rodzin niezawodowych	26	9	10
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach niezawodowych	27	10	14
Liczba rodzin zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	5	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	8	0	0
Liczba rodzinnych domów dziecka	0	0	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka	0	0	3

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, która od 2012 r. sprawowana jest w formie:

- placówki opiekuńczo – wychowawczej;
- regionalnej □ placówki opiekuńczo – terapeutycznej;
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyróżnia się następujące typy placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- socjalizacyjny;
- interwencyjny;
- specjalistyczno – terapeutyczny;
- rodzinny.

Skierowanie dziecka do placówki opiekuńczo - wychowawczej może nastąpić po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub w rodzinie zastępczej. Pobyt powinien mieć charakter przejściowy, przyjęcie dziecka do placówki następuje na podstawie orzeczenia sądu, na wniosek rodziców lub na wniosek samego dziecka.

W 2016 r. na terenie miasta Przemyśla funkcjonowały 4 całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- **Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1 (placówka publiczna typu interwencyjnego), posiada 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1C (placówka publiczna typu socjalizacyjnego), posiada 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1A (placówka publiczna typu specjalistyczno – terapeutycznego), posiada 14 miejsc statutowych.
- **„Nasza Chata” Domy dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Przemyślu** przy ul. Siemiradzkiego 6A – adres biura (placówka niepubliczna typu socjalizacyjnego), posiada 28 miejsc statutowych. „Nasza Chata” dysponuje dwoma domami: w Przemyślu przy ul. Rosłońskiego 36 (14 miejsc) i w Ostrowie 674 (14 miejsc).

Tabela Nr 24. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Przemyśla w kolejnych miesiącach 2016 roku oraz liczba dzieci pochodzących z Przemyśla, a przebywających poza Przemyślem.

Nazwa miesiąca	Dzieci pochodzące z Przemyśla a przebywające w placówce poza Przemyślem	„Nasza Chata” Domy dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu
		Typ socjalizacyjny	Typ interwencyjny	Typ socjalizacyjny	Typ specjalistyczno - terapeutyczny
Styczeń	1	25	16	13	13
Luty	1	25	16	13	12
Marzec	1	25	13	14	12
Kwiecień	1	25	14	14	12
Maj	1	25	17	14	13
Czerwiec	1	25	15	14	14
Lipiec	1	23	13	14	10
Sierpień	0	24	13	13	10
Wrzesień	0	24	18	13	11
Październik	0	24	18	11	11
Listopad	0	23	17	10	11
Grudzień	0	23	17	10	11

Pracownik Działu wspierania rodziny i pieczy zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu, po otrzymaniu postanowienia sądu, rozpoczynają postępowanie, celem skierowania dziecka do właściwej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Na bieżąco prowadzona jest współpraca z sądem w zakresie zapewniania dziecku opieki poza rodziną. Pracownik socjalny MOPS uczestniczy w posiedzeniach Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Przemyślu, a także w miarę możliwości, w placówkach poza Przemyślem, w których przebywają dzieci pochodzące z Przemyśla. Zasadnym jest kierowanie dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej położonej najbliżej miejsca zamieszkania rodziców, w celu utrzymania częstych kontaktów. W przypadku braku wolnych miejsc w przemyskich placówkach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu rozsyła zapytania o umieszczenie dzieci do innych powiatów. MOPS, w miarę wolnych miejsc w placówkach opiekunko – wychowawczych na terenie miasta Przemyśla, pozytywnie rozpatruje wnioski innych powiatów o umieszczenie dzieci z nich pochodzących. Każdorazowo niezbędne jest zawarcie z danym powiatem porozumienia w sprawie określenia warunków pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

Tabela Nr 25. Liczba porozumień dot. pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2016 roku.

Porozumienia dotyczące pobytu dzieci w rodzinach zastępczych		Porozumienia dotyczące pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	
Ilość dzieci pochodzących z Przemysła umieszczanych poza Przemysłem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemysłu pochodzących z innych powiatów	Ilość dzieci pochodzących z Przemysła umieszczanych poza Przemysłem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemysłu pochodzących z innych powiatów
21	14	1	33

4. Praca socjalna z rodziną naturalną dziecka.

Ustawa nakłada na rodziców biologicznych, dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej obowiązek wnoszenia opłat pokrywających koszty udzielanej pomocy pieniężnej lub miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka. Po ustaleniu sytuacji materialnej, bytowej, rodzinnej i zdrowotnej rodziców naturalnych, na podstawie Uchwały Nr 58/2012 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 8 marca 2012 r., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydawana jest decyzja w sprawie odpłatności za pobyt dzieci pochodzących z Przemysła w pieczy zastępczej. W 2016 r. wydano **37** decyzji w sprawie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych (we wszystkich przypadkach odstąpiono od ustalenia opłaty). Ponadto, wydano **60** decyzji w sprawie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych (również odstąpiono od ustalenia opłaty).

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej z założenia ma charakter tymczasowy, do momentu odzyskania przez rodziców możliwości opieki nad nim lub do czasu jego usamodzielnienia. W ramach pracy socjalnej prowadzona jest praca z rodzicami biologicznymi, m.in. w zakresie: utrzymywania stałych kontaktów z dziećmi umieszczonymi poza rodziną, umożliwienia wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, podjęcia leczenia odwykowego, rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, zwiększenia aktywności w poszukiwaniu pracy, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych itp. Wiele rodzin biologicznych, starających się o powrót swoich dzieci do domu rodzinnego, objętych jest wsparciem **asystenta rodziny** (w 2016 roku – **37** rodzin).

5. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Warunkiem do uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji opracowanego, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, indywidualnego planu usamodzielnienia.

Usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej mogą korzystać z:

- pomocy na usamodzielnienie;
- pomocy na kontynuowanie nauki;
- pomocy na zagospodarowanie;
- pomocy w uzyskaniu:
 - odpowiednich warunków mieszkaniowych;
 - zatrudnienia.

Tabela Nr 26. Pomoc udzielona usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej w 2016 roku.

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków RODZIN ZASTĘPCZYCH	
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie	3
Wyplacona kwota	8 247,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na zagospodarowanie	2
Wyplacona kwota	3 000,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki	27
Wyplacona kwota	132 888,00 zł
Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHWAWCZYCH	
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie	10
Wyplacona kwota	51 558,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na zagospodarowanie	9
Wyplacona kwota	15 457,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki	32
Wyplacona kwota	151 017,00 zł

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej związana jest z faktem rozpoczęcia dorosłego życia, służy integracji ze środowiskiem. Bardzo często osoby usamodzielnione nie mogą liczyć na pomoc ze strony swojej rodziny naturalnej, wówczas wsparcie deklaruje opiekun usamodzielnienia – wyznaczony przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Opiekun wspólnie z osobą usamodzielnianą opracowuje program usamodzielnienia, który powinien uwzględniać wszystkie kierunki aktywności życiowej i stanowi kontrakt w sprawie

udzielanej pomocy. Pomoc pieniężną wypłaca powiat właściwy dla miejsca pochodzenia dziecka przez umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Znacząca część czynności podejmowanych przez pracowników MOPS skupia się na motywowaniu usamodzielnionych wychowanków do jak najdłuższego kontynuowania nauki (szkoły policealne, studia) i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kursów zawodowych, aby wychowankowie ci byli odpowiednio przygotowani do samodzielnego życia.

MOPS wspiera młodzież opuszczającą pieczę zastępczą w podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, monitoruje postępy w nauce i zachęca do podnoszenia kwalifikacji.

6. Mieszkanie chronione.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, w szczególności osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, może być przyznana pomoc w formie pobytu w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia, zapewniając warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W 2016 roku w mieszkaniu chronionym, mieszczącym się w Przemyślu przy ul. Żulińskiego 9, mieszkały 2 osoby pełnoletnie, które w 2011 r. opuściły placówkę opiekuńczo – wychowawczą. Osoby te znajdowały się na liście oczekujących na przydział mieszkania z zasobów miasta Przemyśla i w dalszym ciągu kontynuowały naukę. Jedna z w/w osób otrzymała w 2016 r. mieszkanie komunalne.

Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter tymczasowy i jest płatny w zależności od posiadanego dochodu usamodzielnionego wychowanka.

Wyznaczeni pracownicy socjalni, w trakcie 2016 r., wizytowali mieszkanie chronione, służąc pomocą i wsparciem dla mieszkańców, ale też egzekwując przestrzeganie ustalonego regulaminu, a w razie konieczności reagując na nieodpowiednie zachowanie się mieszkańców i ich gości.

7. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – Ośrodek Wsparcia Socjalnego.

Ośrodek Wsparcia Socjalnego (OWS) obejmuje wielopłaszczyznową, bezpłatną pomocą osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji, m.in. z powodu: niezaradności życiowej, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocia, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku. OWS współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz pomocy człowiekowi, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, przy pełnej współpracy korzystających ze wsparcia i zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, w celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcyjności.

W 2016 r. odbywały się konsultacje indywidualne z psychologiem, mediatorem rodzinnym i diagnostykiem przemocy domowej.

Tabela Nr 27. Liczba osób objętych konsultacjami w OWS w 2016 roku.

Specjalista	Liczba osób korzystających z konsultacji w OWS w 2016 r.	Liczba przeprowadzonych konsultacji
Psycholog	48	189
Mediator		

rodzinny	38	77
Diagnostyk przemocy domowej	22	55
Ogółem	108	321

VIII. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.

System świadczeń rodzinnych utworzony został jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń socjalnych. Celem reformy systemu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej małe dzieci oraz dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje trzy jednolite kryteria dochodowe i dwa rodzaje świadczeń rodzinnych. Aktualnie okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- zapomoga wypłacana przez gminy z tytułu urodzenia dziecka,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie (obowiązuje od 01.01.2016r.).

Świadczenia rodzinne z wyjątkiem zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowego” przyznawane są, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się aktualnie nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 zł kryterium dochodowego, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Natomiast jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe” przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zgodnie z art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych, rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Uchwałą z dnia 30 marca 2006r. Nr 39/2006 Rada Miejska w Przemyślu, uchwaliła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka finansowaną ze środków własnych gminy.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;

- osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

-89 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia,

-118 zł na dziecko w wieku powyżej 5.roku życia do ukończenia 18. roku życia,

-129 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

-95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia,

-124 zł na dziecko w wieku powyżej 5.roku życia do ukończenia 18. roku życia,

-135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24. roku życia.

1. Dodatki do zasiłku rodzinnego :

a. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1000 zł.

b. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesiące kalendarzowych lub 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

c. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługujący osobom samotnie wychowującym dziecko nie posiadającym zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje; ojciec dziecka jest nieznan; powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. W okresie od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r. dodatek przysługiwał w wysokości 185,00 zł miesięcznie nie więcej jednak niż 370,00 zł na wszystkie dzieci, zaś w okresie od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.

d. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w okresie od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r.przysługiwał w wysokości 90 zł miesięcznie, zaś w okresie od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. przysługuje w wysokości 95,00 zł miesięcznie, na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

e. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, przysługujący osobie uprawnionej na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek w okresie od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r. przysługiwał w wysokości 80 zł miesięcznie zaś w okresie od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. przysługuje w wysokości

90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia ; 100 zł w okresie od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r. i 110zł w okresie od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24 roku życia.

f. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko.

g. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje: 1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w okresie od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r. przysługiwał w wysokości 105 zł miesięcznie zaś w okresie od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. przysługuje w wysokości 113 zł miesięcznie na dziecko, 2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w okresie od 1 listopada 2015r. do 31 października 2016r. przysługiwał w wysokości 63 zł miesięcznie zaś w okresie od 1 listopada 2016r. do 31 października 2017r. przysługuje w wysokości 69 zł miesięcznie na dziecko. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tabela Nr 28. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2013-2016.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2013 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2014 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2015 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2016 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
I.	Zasiłki rodzinne	4 552 109	45 761	4 086 432	40 875	4 058 989	39 779	4 682 273	41 865
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2 337 209	17 560	2 020 921	15 821	1 905 404	15 291	2 227 387	16 825
1.	Urodzenia dziecka	200 000	200	198 000	198	187 000	187	213 971	270
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	449 374	1 142	280 481	714	197 594	513	295 825	752
3.	samotnego wychow. dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	samotnego wychowywania dziecka	642 185	3 662	570 580	3 234	536 605	2 996	549 770	2 871
5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.	278 960	3 627	264 200	3 425	277 600	3 449	347 988	3 535

6	rozpoczęcia roku szkolnego	279 500	2 795	261 700	2 617	245 300	2 453	256 320	3 105
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	17 830	267	22 520	340	23 825	336	27 869	339
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamiesz. w miejscowości, w której znajduje się szkoła	10 080	112	12 420	138	14 055	151	15 734	148
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	7 750	155	10 100	202	9 770	185	12 135	191
8	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	469 360	5 867	423 440	5 293	437 480	5 357	535 644	5 953
	Razem	6 889 318	63 321	6 107 353	56 696	5 964 393	55 070	6 909 660	58 690
9.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	402 000	402	433 000	433	416 000	416	420 000	420
10.	„Becikowe” w ramach zadań własnych gminy	29 000	58	34 000	68	26 000	52	17 500	35

Ustawa o świadczeniach rodzinnych, reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”, przysługujące, na każde żywo urodzone dziecko.

O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka, a wysokość „becikowego” wynosi 1000 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Od 1 stycznia 2013 roku prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Natomiast pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Rada Miejska w Przemyślu uchwałą z dnia 30 marca 2006r. Nr 39/2006 ustanowiła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 500 zł na każde żywo urodzone dziecko dla wnioskodawców spełniających kryterium określone w ustawie o pomocy społecznej, czyli 514 zł na osobę w rodzinie. Wniosek należy składać w terminie 6 miesięcy od dnia urodzenia się dziecka, a uprawnionym jest mieszkaniec Przemyśla, zamieszkały i zameldowany co najmniej rok, przed tym faktem, na terenie miasta. Uchwałą 243/2012 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 25 października 2012r., zmieniająca uchwałę w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, umożliwia złożenie wniosku o w/w świadczenie osobom, zameldowanym na okres czasowy w lokalach socjalnych na terenie miasta Przemyśla od co najmniej roku przed dniem urodzenia dziecka.

Tabela Nr 29. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 1.01.2013 do 31.12.2014 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2013	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2014	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I.	Zasiłki rodzinne	4 552 109	35 947	4 086 432	32 633
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2 337 209	25 944	2 020 921	12 674
1	Urodzenia dziecka	200 000	0	198 000	0
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	449 374	3 308	280 481	1 603
3	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0	0
4	samotnego wychowywania dziecka	642 185	12 452	570 580	5 954
5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	278 960	540	264 200	1 087
6	rozpoczęcia roku szkolnego	279 500	2 950	261 700	1 700
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	17 830	50	22 520	270
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	10 080	0	12 420	270
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	7 750	50	10 100	0
8	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	469 360	6 644	423 440	2 060
9	Świadczenie pielęgnacyjne	2 234 168	9 780	1 730 908	4 910
10	Zasiłek pielęgnacyjny	4 789 761	14 428	4 811 697	12 568
11	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	105 900	300	800	0

12	Specjalny zasiłek opiekuńczy	115 042	34	319 194	2 323
13	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	402 000	0	433 000	0
	Razem	14 536 189	86 433	13 402 952	65 108
	w tym z lat ubiegłych	X	63 609	X	46 014
1	Fundusz alimentacyjny	3 619 189	30 246	3 596 654	17 673
	w tym z lat ubiegłych	X	26 138	X	12 947
	Razem świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	18 155 378	116 679	16 999 606	82 781

Tabela Nr 30. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 1.01.2015 do 31.12.2016 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2015	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2016	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I.	Zasiłki rodzinne	4 058 989	40 749	4 682 273	35 424
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1 905 404	21 480	2 227 387	18 394
1	Urodzenia dziecka	187 000	0	213 971	0
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	197 594	5 868	295 825	6 449
3	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0	0
4	samotnego wychowywania dziecka	536 605	6 140	549 770	6 741
5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	277 600	2 240	347 988	1 000

6	rozpoczęcia roku szkolnego	245 300	3 200	256 320	1 610
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	23 825	0	27 869	360
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	14 055	0	15 734	360
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	9 770	0	12 135	0
8	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	437 480	4 032	535 644	2 234
9	Świadczenie pielęgnacyjne	3 124 440	191	3 561 807	2 317
10	Zasiłek pielęgnacyjny	4 864 482	19 540	4 963 492	12 800
11	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0	0
12	Specjalny zasiłek opiekuńczy	660 160	2 548	967 799	3 330
13	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	416 000	0	420 000	0
	Razem	15 029 475	84 508	16 822 758	72 265
	w tym z lat ubiegłych	X	61 986	X	47 388
1	Fundusz alimentacyjny	3 555 337	14 971	3 336 808	22 719
	w tym z lat ubiegłych	X	11 762	X	16 428
	Razem świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	18 584 812	99 479	20 159 566	94 984

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2006 r. - 5 603
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2007 r. - 5 770
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2008 r. - 5 416
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2009 r. - 5 112
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2010 r. - 4 923
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2011 r. - 4 773
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2012 r. - 4 702.
 Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2013 r. - 4 065

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2014r. – 4 390

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2015r. – 4 217

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2016r. – 4 561

2. Świadczenia opiekuńcze.

a. Zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego nie jest przyznawane na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Świadczenie przysługuje w wysokości 153 zł miesięcznie. Wypłacany jest do 16 roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, natomiast powyżej 16 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje, jeżeli osoba legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, gdy niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub, gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75 roku życia. Świadczenie nie przysługuje, osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

b. Specjalny zasiłek opiekuńczy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015 r. poz. 2082 z póź.zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które aktualnie wynosi 764 zł na osobę (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Przy ustalaniu dochodu brane są pod uwagę dochody rodziny osoby wymagającej opieki i rodziny osoby sprawującej opiekę.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacany jest w wysokości 520 zł miesięcznie. Za osoby pobierające to świadczenie opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne, o ile nie podlegają obowiązkowi takiego ubezpieczenia z innego tytułu.

c. Świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2017r. przysługuje w wysokości 1406 zł miesięcznie (z uwzględnieniem corocznej waloryzacji); w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. w wysokości 1300 zł miesięcznie. Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia 2017. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), obowiązującego w dniu 1 stycznia 2017r. w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego na dzień 1 stycznia 2016 r.

Przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba, która opiekując się dzieckiem wystąpiła do sądu o przysposobienie tego dziecka), osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie

ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1a. 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

1b. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne opłacane są **składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (25-letni okres składkowy i nieskładkowy, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748 z późn. zm.). Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela Nr 31. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2011-2013.

Wyszczególnienie						
	Wydatki 2011	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2012	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2013	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	4 626 414	30 238	4 715 365	30 822	4 789 761	31 311
Świadczenia pielęgnacyjne	2 114 927	4 091	2 921 399	5 667	2 234 168	4 109
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0	0	105 900	1 059
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0		0	0	115 042	229
Razem	6 741 341	34 329	7 636 764	36 489	7 244 871	36 708
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	378 577	2 864	530 047	3 751	554 226	3 723
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	122 153	2 610	176 993	3 782	121 677	2 493

Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0	27 519	199
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0	8 471	182

Tabela Nr 32. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2014 -2015.

Wyszczególnienie				
	Wydatki 2014	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2015	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	4 811 697	31 449	4 864 482	31 794
Świadczenia pielęgnacyjne	1 730 908	2 344	3 124 440	2 626
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	800	8	0	0
Specjalny zasiłek opiekuńczy	319 194	618	660 160	1 306
Razem	6 862 599	34 419	8 649 082	35 726
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	426 845	2 104	780 673	2 383
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	81 064	1 215	160 070	1 491
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	79 173	557	158 524	1 140
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	23 166	495	48 859	1 044

Tabela Nr 33. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2016.

Wyszczególnienie		
	Wydatki 2016	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	4 963 492	32 441
Świadczenia pielęgnacyjne	3 561 807	2 747
Specjalny zasiłek opiekuńczy	967 799	1 892
Razem	9 493 098	37 080
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	904 419	2 535
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	177 264	1 524
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	233 247	1 672
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	68 000	1 453

3. Zasiłki dla opiekunów

Z dniem 15 maja 2014 r., weszła w życie, ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Omawiana ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna, w kwocie 520 zł, przysługiwał osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. Dodatkowym warunkiem przyznania zasiłku dla opiekuna, to nieposiadanie przez opiekuna prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w okresie na który ubiega się o zasiłek dla opiekuna, a także brak prawa innej osoby do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego na osobę wymagającą opieki (art. 2 ust. 5 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów).

Zasiłek dla opiekuna za okres od 01.07.2013r. do 14.05.2014r. przysługiwał wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych.

Tabela Nr 34. Realizacja świadczeń z tytułu zasiłków dla opiekunów (ZDO) wypłaconych w latach 2014 -2016.

Rok	Wyplata ZDO	Wyplata odsetek ustawowych od ZDO
2014	1 658 682	56 507,87
2015	925 359	558,96
2016	703 439	0

4. Świadczenie rodzicielskie.

Od 1 stycznia 2016r. na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw obowiązuje nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie to wypłacane po urodzeniu dziecka wsparcie finansowe dla rodziców, którzy nie mają uprawnień do zasiłku macierzyńskiego (nie podlegają ubezpieczeniu chorobowemu). Mogą więc z niego skorzystać m.in. studenci, osoby bezrobotne, osoby pracujące na podstawie umów zlecenia i o dzieło, rolnicy.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,
- 2) śmierci matki dziecka,
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się od miesiąca wejścia w życie ustawy, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy od

dnia wejścia w życie ustawy. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000 zł miesięcznie. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę. Natomiast w razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Według art. 24 ust. 9 w/w ustawy prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka lub od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka. W przypadku złożenia wniosku po terminie prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Tabela Nr 35. Realizacja wypłat świadczenia rodzicielskiego w 2016r.

Rok	Świadczenie rodzicielskie	Liczba wypłaconych świadczeń
2016	1 581 687	1 697

5. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

W przypadku, gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami marszałkowi województwa. W przypadku przebywania osoby uprawnionej do świadczeń rodzinnych lub członka rodziny tej osoby w dniu wydania decyzji przyznającej świadczenia rodzinne lub po dniu jej wydania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa powyżej, organ właściwy występuje do marszałka województwa o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym, marszałek województwa ustala, czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jeżeli ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy uchyla decyzję przyznającą świadczenia rodzinne od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu innego państwa, w zakresie świadczeń rodzinnych w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Po uchyleniu decyzji przez organy właściwe, marszałek województwa wydaje decyzje w sprawach świadczeń rodzinnych.

Marszałek województwa ustala i dochodzi zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Jeżeli marszałek województwa, wyda decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, realizacja tej decyzji leży w gestii organu właściwego. Powyższa zasada ma również zastosowanie w przypadku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Powyższych przepisów nie stosuje się w przypadku wyjazdu lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Zaliczka alimentacyjna.

Liczba rodzin otrzymujących zaliczkę alimentacyjną w 2006 r. - 477

Liczba rodzin otrzymujących zaliczkę alimentacyjną w 2007 r. - 512

Liczba rodzin otrzymujących zaliczkę alimentacyjną do 30.09.2008 r.- 470

Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej w latach 2011 – 2016 oraz wielkość dokonanych wpłat kształtuje się następująco:

- w 2011r. - 5.740.649,94 zł. (wartość powiększona o należne 5 %) - 38.081,34zł. (wielkość dokonanych wpłat);

- w 2012r. - 5.521.039,05zł. (wartość powiększona o należne 5 %) - 51.841,12zł (wielkość dokonanych wpłat);

- w 2013r. - 5.365.846,81zł. (wartość powiększona o należne 5 %) - 74.244,85zł. (wielkość dokonanych wpłat);

- w 2014r. - 5.204.286,88zł. (wartość powiększona o należne 5 %) - 65.217,05zł. (wielkość dokonanych wpłat);

- w 2015r. - 5 039 399,40 zł. (wartość powiększona o należne 5 %) - 68.086,74zł. (wielkość dokonanych wpłat,

- w 2016r. - 4 892 578,06 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 50 030,22 zł (wielkość dokonanych wpłat).

7. Fundusz alimentacyjny

Tabela Nr 36. Realizacja funduszu alimentacyjnego 2010r. - 2016r.

Rok	Wydatki w złotych	Liczba świadczeń narastająco
2010	2 881 874	9 478
2011	3 243 740	9 978
2012	3 439 021	10 125
2013	3 619 189	10 125
2014	3 596 654	9 649
2015	3 555 337	9 299
2016	3 336 808	8 719

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2010 r. - 582

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2011 r. - 629

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2012 r. - 565

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2013 r. - 524

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2014 r. - 579

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2015 r. - 514

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2016 r. - 485

Z dniem 1 października 2008r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na mocy której nastąpiła derogacja przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. W ustawie zostały uregulowane następujące kwestie: zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej

egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych; warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego; zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego; finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznaje się na okres świadczeniowy, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego, uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 725,00 zł, a wysokość świadczenia ustalana jest do wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł na osobę.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Od 1 października 2008r. Prezydent Miasta Przemysła, jako organ właściwy, upoważnił Dyrektora MOPS, do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są osobom uprawnionym, tzn. osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do czasu ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego co do zasady przyznaje się na okres świadczeniowy, który rozpoczyna się 1 października, a kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

Jeżeli w trakcie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego orzeczeniem sądu nastąpi zmiana wysokości alimentów dokonuje się również zmian w wysokości pobieranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. w przypadku podwyżki alimentów kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostaje podniesiona do zasądzonej kwoty, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko, począwszy od miesiąca od którego nastąpiła podwyżka (za niepełne miesiące przyznaje się świadczenia w wysokości 1/30 stawki dziennej). W tym wypadku możliwe jest przyznanie wyrównania. Z kolei w przypadku obniżenia przez sąd alimentów, dokonuje się w ten sam sposób obniżenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Każda decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest przekazywana właściwemu komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne. Od września 2015r. do wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, organ właściwy wierzyciela dołącza ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej. Decyzja ta jest podstawą do prowadzenia przez komornika egzekucji mającej na celu odzyskanie od dłużnika całej kwoty zadłużenia, którą MOPS wypłacił osobie uprawnionej.

Tabela Nr 37. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2011- 2016.

Rok	należność główna (kapitał) w zł	odsetki ustawowe w zł	Razem zadłużenie w zł	Wielkość dokonanych wpłat w zł *	
				kapitał	odsetki
2011	8.258.437,41	1.566.578,42	9.825.015,83	348.144,93	41.717,54
2012	11.059.186,21	2.715.236,92	13.774.423,13	450.964,45	68.410,50

2013	14.066.688,53	4.214.659,39	18.281.347,92	447.501,32	101.865,72
2014	17.014.892,35	6.000.923,69	23.015.816,04	420.643,41	160.027,70
2015	19 944 301,66	7 150 960,04	27 095 261,70	370 035,12	214 457,01
2016	22 574 923,59	8 137 440,26	30 712 363,85	270 188,01	359 454,78

*w drodze egzekucji komorników sądowych i postępowania egzekucyjnego Urzędów Skarbowych oraz wpłaty zaległości przez dłużników alimentacyjnych

8. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu jest organem prowadzącym z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla postępowanie wobec osób uchylających się od obowiązku alimentacyjnego, a zamieszkujących na terenie Przemyśla. W tym przypadku można mówić o trzech kategoriach dłużników alimentacyjnych:

- Zarówno dłużnik alimentacyjny jak i osoba uprawniona zamieszkują na terenie Przemyśla. W takim przypadku postępowanie wobec dłużników wszczynane jest z urzędu po przyznaniu osobie uprawnionej przez organ właściwy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- Dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w Przemyślu, a osoba uprawniona do alimentów zamieszkuje i pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego w innej gminie. W takim przypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej występuje do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika.
- Osoba uprawniona do świadczeń alimentacyjnych nie otrzymała prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nie ubiegała się o ich przyznanie. Wówczas taka osoba może złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do organu właściwego wierzyciela. Do wniosku winna dołączyć zaświadczenie komornika potwierdzające bezskuteczną egzekucję świadczeń alimentacyjnych.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje również działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W 2016r. wysłano 529 wezwań celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w tym przeprowadzono 182 wywiady.

W przypadku nie wywiązywania się ze swoich zobowiązań w związku z brakiem zatrudnienia, zobowiązuje się dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, informuje się właściwy powiatowy urząd pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowa złożenia oświadczenia majątkowego, odmowa zarejestrowania się w PUP bądź nieuzasadniona odmowa przyjęcia pracy przez dłużnika alimentacyjnego skutkuje tym, że organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika

alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk. oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji o uprawnieniach do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji. W przypadku otrzymania kolejnego wniosku o podjęcie działań i ustalenia przez organ właściwy dłużnika na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

MOPS zajmuje się również ściąganiem należności od dłużnika alimentacyjnego, ponieważ dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu całej kwoty, którą wypłacił osobie uprawnionej powiększonej dodatkowo o odsetki ustawowe za opóźnienie. Wyegzekwowaniem tej kwoty zajmuje się komornik sądowy na podstawie wniosku sporządzonego przez organ właściwy wierzyciela o wszczęcie lub przyłączenie się do prowadzonego już postępowania egzekucyjnego w imieniu osoby uprawnionej do alimentów. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów. W 2016r. sporządzono 740 wniosków do komorników sądowych w sprawie wszczęcia lub przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego.

Ponadto komornik sądowy prowadzi egzekucję zadłużeń powstałych na podstawie zaliczek alimentacyjnych wypłaconych przez MOPS osobom uprawnionym do dnia 30.09.2008r. W tym wypadku dłużnik musi zwrócić całość kwoty wypłaconej przez MOPS powiększonej o 5%. Ponadto w okresie od dnia 01.10.2009r. do dnia 17.09.2015r. MOPS działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla wydawał każdemu dłużnikowi alimentacyjnemu, którego zadłużenie powstało wskutek wypłaconych świadczeń przez tut. Ośrodek, decyzję żądającą zwrotu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej w danym okresie świadczeniowym. Jeżeli w wyznaczonym w decyzji terminie dłużnik nie dokonał spłaty to wszczynane było postępowanie egzekucyjne w administracji. Do 17.09.2015r. egzekucją należności wypłaconych przez MOPS zajmowały się dwa organy egzekucyjne, tj. Naczelnik właściwego Urzędu Skarbowego oraz komornik sądowy, a od 18.09.2015r. egzekucję prowadzi tylko komornik sądowy.

Tabela Nr 38. Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2011- 2016:

Rok	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	139	111	151	123	74	182

Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	35	27	24	40	6	40
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	75	60	89	464	39	45
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	-	18	60	84	36	40
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	-	11	41	64	23	36
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	-	2	13	12	7	4
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	58	4	41	71	23	28
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	46	4	40	69	21	8
Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	15	1	0	5	2	1

Wydanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	812	643	948	620	265	nie dotyczy
Sporządzanie wniosków do komorników sądowych w sprawie wszczęcia lub przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego*					877	740

*zadanie weszło w życie 18.09.2015r.

Tabela Nr 39. Zestawienie wpłat dokonanych przez komornika sądowego wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego.

Wielkość dokonanych wpłat w 2016r. w zł *	
kapitał	odsetki
270 188,01	359 454,78

* w drodze egzekucji komorników sądowych oraz wpłaty zaległości przez dłużników alimentacyjnych

ROK	2012r.	2013r.	2014 r.	2015 r.	2016r.
Łączna kwota należności przekazana przez komornika sądowego lub dłużnika alimentacyjnego	450 964	447 502	420 643	370 035	270 188
z tego przekazano na:					
dochód budżetu państwa	281 192	277 813	261 994	228 973	162 113
dochód własny gminy dłużnika i wierzyciela	139 830	145 857	130 121	80 594	108 075
dochód gminy dłużnika (inne gminy)	29 942	23 832	28 528	60 468	0

Do 17.09.2015r. podział dokonany był zgodnie z art. 27 ust.1, 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z którego wynikało, że dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, z czego:

20% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,

20% kwot należności stanowi dochód własny gminy dłużnika,

60 % kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

W przypadku, gdy organ właściwy wierzyciela nie jest jednocześnie organem właściwym dłużnika, przekazuje organowi właściwemu dłużnika 20% kwoty.

Od 18.09.2015r. podział kształtuje się następująco: 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Natomiast zadłużenie z tytułu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na dzień 31.12.2016r. wynosi: **30 712 363,85 zł.**

Dużym wyzwaniem dla organów właściwych jest obsługa dłużników alimentacyjnych, ponieważ przekazana dotacja jak i środki uzyskane ze zwrotu należności wypłaconych z tyt. otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zbyt mała na pokrycie rzeczywistych kosztów. Większość dłużników alimentacyjnych nie osiąga dochodów i nie dokonuje żadnych wpłat z tyt. wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ właściwy realizację zadań polegających na podjęciu działań wobec dłużników alimentacyjnych i współpracę z wieloma organami, co wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów.

W 2016r. dłużnicy alimentacyjni korzystali z możliwości złożenia wniosku o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co wiąże się z wdrożeniem procedur wskazanych w kodeksie postępowania administracyjnego. Jednym z głównych powodów niealimentacji wskazują brak zatrudnienia, a tym samym stałego źródła dochodu.

Dużym obciążeniem jest przygotowywanie dokumentacji dla marszałka województwa w sprawach dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z zakresu świadczeń rodzinnych, ponieważ w większości dotyczy to osób, które już nie pobierają świadczeń rodzinnych, a organ właściwy musi zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, wszcząć postępowanie administracyjne celem uchylecia decyzji lub ustalenia sytuacji materialnej danej rodziny. Obciążeniem jest korespondencja, która jest dostarczana za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, gdzie na ten rodzaj zadania nie otrzymuje się żadnych środków.

Reasumując, otrzymane środki na finansowanie zadań zleconych w zakresie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, w całości nie pozwalają na właściwe funkcjonowanie i prawidłową obsługę zadań, co w konsekwencji powoduje, brak wzrostu wynagrodzenia adekwatnego do wykonywanej pracy (np. poszerzania zakresu zadań), rotacje zatrudnienia jak również możliwości zatrudnienia dodatkowych osób.

IX. Program „Rodzina 500 plus”

Program „Rodzina 500 plus” jest to systemowe wsparcie polskich rodzin. Celem programu jest pomoc w wychowywaniu dzieci poprzez częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych, a także odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w naszym kraju.

Z dniem 01 kwietnia 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Zgodnie z ustawą, z pomocy skorzystają rodzice oraz opiekunowie faktyczni albo prawni dzieci do 18. roku życia.

Beneficjentami programu rządowego 500 Plus mogą zostać:

- a. obywatele Polski,
- b. cudzoziemcy:

- gdy stosują się wobec nich przepisy o koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych - gdy wynika to z międzynarodowych umów dwustronnych

- gdy osoba posiada kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", ale z wyłączeniem obywateli państw trzecich: z pozwoleniem na pracę na okres krótszy niż 12 miesięcy. którzy przybyli do Polski na studia mogących pracować w oparciu o wizę.

Cudzoziemcy mają prawo do świadczeń pod warunkiem zamieszkiwania na terytorium Polski przez okres pobierania świadczenia. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy dwustronne umowy międzynarodowe lub przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mówią inaczej.

Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800 zł. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe jest wyższe i wynosi 1200 zł. Istotne jest, że w składzie rodziny brane są pod uwagę pozostające na utrzymaniu dzieci do ukończenia 25 roku życia. Dodatkowo, wlicza się dzieci, które ukończyły 25. rok życia, legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna.

Natomiast rodzina z co najmniej dwojgiem niepełnoletnich dzieci będzie mogła otrzymać 500 zł na drugie i kolejne dziecko niezależnie od dochodu.

Pierwszy okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, rozpoczął się 1 kwietnia 2016r. i kończy się 30 września 2017r. Następnie, prawo do świadczenia wychowawczego ustalane będzie na okres od dnia 1 października do dnia 30 września roku następnego.

Tabela Nr 40. Świadczenia wychowawcze przyznane i wypłacone w okresie od 1.04.2016r. do 31.12.2016r. z uwzględnieniem świadczeń nienależnie pobranych.

Lp.	Liczba rodzin korzystających z Programu Rodzina 500+	Kwota świadczeń wychowawczych wypłacona ogółem w 2016r.	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń w 2016r.
1.	4 376	24 635 804	6 500

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- 4) członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze.

Jeśli rodzic przebywa w innym państwie UE i złoży tam wniosek o świadczenie o podobnym charakterze, tamtejszy organ informuje o tym fakcie właściwego marszałka województwa w Polsce. Ten zaś przekaże te informacje do właściwej gminy. Jest to mechanizm, który funkcjonuje już w systemie świadczeń rodzinnych i eliminuje sytuacje jednoczesnego pobierania świadczeń w więcej niż jednym kraju.

Program Rodzina 500 plus jest zgodny z dotychczasową, unijną praktyką koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Pozwala ona ograniczyć przypadki nienależnego pobierania świadczeń przez osoby mieszkające za granicą.

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przewiduje, że świadczenie wychowawcze nie będzie przysługiwać, jeżeli rodzinie przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze, za wyjątkiem sytuacji, gdy przepisy o koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy przewidują inaczej.

Działania te wynikają z zakazu kumulacji świadczeń o charakterze rodzinnym przewidzianych w przepisach unijnych. Zgodnie z ww. zasadą, wnioskodawca nie będzie mógł

jednocześnie pobierać pełnej kwoty świadczeń w dwóch państwach członkowskich, jednak otrzyma najwyższą możliwą kwotę świadczeń przewidzianą w ustawodawstwie jednego z tych państw (z reguły właściwym do wypłaty świadczeń jest to państwo, w którym wykonywana jest praca). Jeśli rodzic przebywa w innym państwie UE i złoży tam wniosek o świadczenia rodzinne, tamtejszy organ informuje o tym fakcie właściwego marszałka województwa w Polsce. Marszałek zaś przekazuje te informacje do organu właściwego.

Mechanizm koordynacji świadczeń o charakterze rodzinnym w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie jest rozwiązaniem nowym. Funkcjonuje już od dnia wejścia Polski do UE, tj. od ponad 11 lat i skutecznie zapobiega jednoczesnemu pobieraniu pełnej kwoty świadczeń o charakterze rodzinnym na te same dzieci w dwóch państwach w tym samym okresie.

W przypadku, gdy osoba ubiega się o świadczenia o charakterze rodzinnym w państwie członkowskim UE, EOG lub Szwajcarii, instytucja właściwa w tym państwie zwraca się z zapytaniem dotyczącym m.in. pobierania polskich świadczeń do instytucji w Polsce. Taka sama procedura jest podejmowana przez polskie instytucje właściwe w sytuacji, gdy w Polsce został złożony wniosek, a członek rodziny przebywa lub pracuje w innym państwie UE. Informacje dotyczące pobierania świadczeń o charakterze rodzinnym w innym państwie wymieniane są pomiędzy instytucjami za pomocą standardowych dokumentów unijnych.

Koordynacja świadczenia wychowawczego będzie odbywać się na tych samych zasadach jak innych świadczeń rodzinnych w ramach państw członkowskich Unii Europejskiej w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r.

Tabela Nr 41. Świadczenia wychowawcze przyznane przez Marszałka Województwa Podkarpackiego.

ROK	Ilość przekazanych wniosków do Marszałka Województwa	Ilość wydanych decyzji przez Marszałka Województwa
2016	145	30

Wniosek i załączniki do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego mogą zostać złożone w siedzibie organu lub przesłane do organu właściwego za pośrednictwem Poczty Polskiej.

Ustawa przewiduje także możliwość składania powyższego wniosku drogą elektroniczną, przede wszystkim za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny (czyli przy pomocy Platformy Informacyjno – Usługowej CSIZS Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, na stronie ww.empatia.mrpips.gov.pl/ czyli za pośrednictwem tzw. emp@atii). Droga ta umożliwia przeprowadzenie całego postępowania administracyjnego drogą elektroniczną.

Ponadto ustawa przewiduje również całkowicie nowe rozwiązanie, zgodnie z którym, wnioski i załączniki do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, mogą być składane także za pomocą systemu teleinformatycznego:

- udostępnianego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (czyli przy pomocy Platformy Usług Elektronicznych – PUE) – jeśli tą drogą dana osoba złoży wniosek o świadczenie wychowawcze z ewentualnymi załącznikami, wniosek ten zostanie przekierowany do systemu dziedzicznego danej gminy, która zobowiązana będzie wniosek dalej rozpatrywać w tradycyjnej formie pisemnej;
- banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną spełniających wymogi określone w informacji zamieszczonej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji – jeśli tą drogą dana osoba złoży wniosek o świadczenie wychowawcze z ewentualnymi załącznikami, wniosek ten zostanie przekierowany do systemu dziedzicznego danej gminy, która zobowiązana będzie wniosek dalej rozpatrywać w tradycyjnej formie pisemnej.

Ustawa zawiera możliwe do zastosowania w wyjątkowych sytuacjach mechanizmy w przypadku marnotrawienia świadczenia wychowawczego lub zapobiegania wydatkowaniu świadczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem. W takich sytuacjach organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług np. opłacanie żłobka.

W 2016 r. nie był zastosowany powyższy mechanizm.

X. Karta 3+

Realizację Programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” na terenie Miasta Przemyśla przyjęto Uchwałą Nr 275/2011 Rady Miejskiej w Przemyśle z dnia 24.11.2011r., i przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Przemyśle.

Program, o którym mowa wyżej adresowany jest do rodzin wielodzietnych (tj. co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych, w tym również rodzin, gdzie dzieci są wychowywane przez jednego z rodziców, zamieszkujących i zameldowanych na terenie miasta Przemyśla.

Jego celem jest przede wszystkim wzmocnienie funkcji rodziny i kondycji finansowej rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych, promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej i rodziny zastępczej oraz ułatwianie w/w rodzinom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki.

Do realizacji tego celu wprowadzono kartę „Przemyska Rodzina 3+”, którą otrzymuje każdy członek rodziny wielodzietnej i rodziny zastępczej na podstawie złożonego wniosku począwszy od 1 stycznia 2012r.

Od 16 czerwca 2014r. do nadal obowiązuje na terenie miasta Przemyśla ” Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” wydawana na wniosek strony wyłącznie dla rodzin zastępczych zamieszkałych i zameldowanych na terenie miasta, które nie spełniają wymogów otrzymania Karty Dużej Rodziny tj. posiadają łącznie mniej niż troje dzieci kwalifikujących się do otrzymania Karty.

W okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. liczba wydanych kart „ Przemyska Karta Rodziny Wieloletniej 3+ i rodziny zastępczej” wynosi 12 z tego dla Rz- rodziców/opiekunów 7 kart i dla D- dzieci 5 kart.

Od 16 czerwca 2014r. obowiązuje Rządowa Karta Dużej Rodziny na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. program pomocy dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014r. Poz. 755 z późn. zm), zaś od dnia 01 stycznia 2015r. zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny zostały określone w ustawie z dnia 05 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014r. poz. 1863 z późn. zm.)

W okresie od 16.06.2014r. do 31.12.2014r. w ramach realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych wpłynęło 407 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny(KRD) lub wydanie duplikatu KDR.

Od dnia 01.01.2015r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny rozpatrywane jest już na podstawie ustawy z dnia 05 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny /Dz. U. z 2014r. poz.1863 z późn. zm./ oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27. maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych / Dz. U. z 2014r. poz.755 z późn. zm./

W 2015 r. zostało wprowadzonych do systemu SI KDR 101 wniosków (wszystkie wnioski wykorzystane są w programach samorządowych m. Przemyśla) z tego 91 wniosków zostało wprowadzone po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną zaś 10 wniosków dot. uzupełnienia członka rodziny wielodzietnej.

W okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. przyznano 519 kart, zaś wydano karty 131 rodzinom tj. 487 osobom, z tego dla rodziców, małżonków 152 karty i dla dzieci 335 kart. W tym czasie anulowano 9 kart z tego dla rodziców/ małżonków 6 i dla dzieci 3 z powodu błędów, a także

wydano 17 kart duplikatów. Przysługujący koszt faktyczny realizacji tego programu uzyskany z budżetu państwa wyniósł 1.397,62 zł.

Tabela Nr 42. Realizacja Programu w okresie od 01.01.2012r. do 31.12.2016r.

Rok	Ilość wniosków	Łączna ilość wydanych kart	w tym dla: rodziców/ opiekunów	w tym dla: dzieci	Odmowa wydania kart
2012	348	1 690	592	1 098	0
2013	134	626	228	398	1
2014	89	405	140	265	0
2015	41	117	63	54	0
2016	101	487	152	335	0

XI. Dodatek Mieszkaniowy.

Dodatek mieszkaniowy jest formą rekompensaty wydatków ponoszonych na utrzymanie lokalu mieszkalnego osobom uprawnionym (gospodarstwem mieszkaniowym) wymienionym w obowiązujących przepisach.

Podstawą prawną do załatwiania spraw dodatków mieszkaniowych jest:

1. ustawa z 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych / Dz. U. z 2017 poz. 180/
2. rozporządzenie Rady Ministrów z 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych /Dz. U. z 2001 r. Nr156 poz.1817 z późn. zm /.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na wniosek osoby uprawnionej w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje :

1. Najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. Członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu (lokatorskie, własnościowe),
3. Osobom zajmującym lokale w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Aby otrzymać dodatek mieszkaniowy należy spełnić następujące warunki:

1. posiadać tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego;
2. nie przekroczyć dopuszczalnej przez ustawę powierzchni użytkowej lokalu;
3. nie przekroczyć kryterium dochodowego.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu, a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości :

- 3.1 5% dochodów w gospodarstwie 1 osobowym,
- 3.2 12% dochodów w gospodarstwie 2 – 4 osobowym,
- 3.3 10% dochodów w gospodarstwie 5 osobowym i większym.

Wszelkie zmiany występujące w czasie obowiązywania decyzji nie mają wpływu na wysokość już przyznanego dodatku, oprócz zmiany miejsca zamieszkania głównego najemcy lub

zgonu głównego najemcy.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.

Kryterium dochodowe wynosi – średni miesięczny dochód na 1 członka gosp. domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekraczający 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym i 150% najniższej emerytury w gospodarstwie 1 osobowym.

Dodatek mieszkaniowy wypłaca się zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, zaś ryczałt na zakup opału z tytułu braku w lokalu centralnego ogrzewania, centralnie ciepłej wody oraz gazu przewodowego do rąk wnioskodawcy.

Tabela Nr 43. Zestawienie przyznania dodatków mieszkaniowych w latach 2012 -2016.

Rok	Ilość wniosków	Ilość decyzji pozytywnych	Ilość przyznanych dodatków	Kwota przyznanych dodatków	Średni dodatek
2012	4 004	3 804	22 686	4.809.613,56	212,01
2013	3 945	3 727	22 687	5.314.363,25	234,25
2014	3 782	3 502	21 093	5.113.907,28	242,45
2015	3 451	3 268	20 216	4 753 505,93	235,14
2016	3 157	3 013	18 425	4 203 425,38	228,14

Za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016r.

Plan : 4 461 362 zł.

Wykonanie : 4 227 971,95 zł.

Brak zobowiązań za 2016r.

W planie budżetu Gminy na 2016r. została ujęta kwota 4 461 362,00 zł.

W wyniku dokonanego rozliczenia wydanych i wypłaconych decyzji przyznających dodatki mieszkaniowe za okres od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. zostało przyznanych łącznie 18 425 dodatków mieszkaniowych na kwotę 4 203 425,38 zł. wydając łącznie 3 013 decyzji pozytywnych.

Z 3 013 decyzji pozytywnych przyznano :

- 6 578 dodatków na kwotę 1 579 548,04 zł. z przeznaczeniem na lokale tworzące mieszkaniowy zasób gminy wydając 1 072 decyzje,
- 3 135 dodatków na kwotę 556 151,83 zł. z przeznaczeniem na lokale w spółdzielniach mieszkaniowych wydając 504 decyzje,
- 8 712 dodatków na kwotę 2 067 725,51 zł. z przeznaczeniem na pozostałe lokale (prywatno- czynszowe, własnościowe, zakładowe, wspólnoty, TBS, domki jednorodzinne itd.) wydając 1 437 decyzji.

XII. Dodatek energetyczny.

Z dniem 1 stycznia 2014r. zgodnie z Uchwałą Nr 226/2013 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 28 listopada 2013r. zadanie dotyczące dodatku energetycznego, zostało przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu.

Zryczałtowany dodatek energetyczny od 1 stycznia 2014r. przysługuje na podstawie ustawy z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne - oraz niektórych innych ustaw / Dz. U. z 2013r. poz. 984/ odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy. Zryczałtowany dodatek energetyczny jest formą pomocy przeznaczoną dla osób otrzymujących dodatek mieszkaniowy mającą na celu częściową rekompensatę kosztów zakupu energii elektrycznej. Aby otrzymać w/w dodatek wnioskodawca musi spełnić łącznie 3 przesłanki: jest uprawniony do dodatku mieszkaniowego, jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej i

zamieszkuje w miejscu dostarczania tej energii.

Na wypłatę dodatków energetycznych jest przyznawana subwencja ze Skarbu Państwa – od Wojewody – na zasadach wnioskowania kwartalnego, a następnie rozliczania danego kwartału.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2016r. **wypłacono 2 146 dodatków energetycznych na łączną kwotę 31 723,42 zł. w tym 622,02 zł. kosztów obsługi tego zadania. Plan na dodatki energetyczne na 2016r. wyniósł 34 500,00zł.**

XIII. Pomoc materialna dla uczniów.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. zgodnie z Uchwałą Nr 206/2013 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 24 października 2013 r. zadania dotyczące świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Przemyśla, zostały przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rodzajami świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendia szkolne
- zasiłki szkolne

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 1943 .)
- Uchwała Rady Miejskiej w Przemyślu Nr 12/2014 z dnia 06.02.2014r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Przemyśla (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 13.03.2014r. poz. 952 zm. Uchwałą Nr 32/2014 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 06.03.2014r. Dz.U.Woj. Podk.z 2014r. poz. 953 zm. Uchwałą Nr 135/2015 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 sierpnia 2015r. Dz.Urz.Woj. Podk. z 2015r. poz. 2697)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r., poz.1058)

Stypendia i zasiłki szkolne przyznaje się w ramach środków finansowych przeznaczonych na ten cel z budżetu państwa (80% kwoty) i budżetu gminy (20% kwoty). Na wypłatę zasiłków szkolnych gmina może przeznaczyć maksymalnie 5% z kwoty dotacji.

Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, bez względu na typ, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty. Mogą to być szkoły każdego rodzaju, zarówno dla młodzieży jak i dla dorosłych, dzienne, wieczorowe i zaoczne. Świadczenia przysługują też słuchaczom dwuletniego studium (art.9 ust.1 pkt 3 lit.d) - do czasu jego ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia. Świadczenia te przyznaje się uczniom zamieszkałym na terenie gminy w której uczeń zamieszkuje.

A. Stypendia szkolne

Do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego uprawnieni są uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące kryteria:

- Zamieszkują na terenie miasta Przemyśla,
- Znajdują się w trudnej sytuacji materialnej oraz spełniają określone kryterium dochodowe określone w art.9 ust.8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, zmienione Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015r. (Dz.U. 2015r., poz.1058), które nie może przekroczyć kwoty **514 zł** w przeliczeniu na jednego członka rodziny.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego może złożyć:

- rodzic/ opiekun prawny,
- pełnoletni uczeń,
- dyrektor szkoły/ ośrodka/ kolegium

- stypendium szkolne może być przyznane również z urzędu.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyślu lub za pośrednictwem poczty do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych do dnia 15 października danego roku szkolnego.

W uzasadnionych przypadkach wniosek o przyznanie stypendium szkolnego może być złożony po upływie ww. terminu.

Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż dziesięć miesięcy w danym roku szkolnym (od września do czerwca), a w przypadku słuchaczy kolegiów na okres nie dłuższy niż od października do czerwca w danym roku szkolnym.

Stypendia szkolne wypłacane są w dwóch transzach:

- pierwsza do 31 grudnia za okres od września do grudnia lub od października do grudnia danego roku szkolnego;

- druga do dnia 31 sierpnia za okres od stycznia do czerwca danego roku szkolnego.

Miesięczna kwota stypendium szkolnego ustalana jest w oparciu o wysokość zasiłku rodzinnego dla dzieci w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, tj. 118 zł do 30.09.2016r. oraz od 01.10.2016r. 124 zł (zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, Dz.U. z 2016r. poz. 1518 z późn. zm.) i powinna wynosić nie mniej niż 80 % i nie więcej niż 200% kwoty tego zasiłku.

Wyróżnia się następujące formy stypendiów szkolnych:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w płatnych zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania;

- całkowite lub częściowe pokrycie udziału w płatnych zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;

- pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników;

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania;

- świadczenie w formie pieniężnej w przypadku jeżeli udzielenie stypendium w wyżej wymienionych formach nie jest możliwe.

B. Zasiłki szkolne

Podstawą przyznania uczniowi zasiłku szkolnego stanowi łączne spełnienie następujących przesłanek:

- wystąpienie zdarzenia o charakterze losowym,

- nie przekroczenie terminu dwóch miesięcy od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku,

- związek przyczynowy pomiędzy tym zdarzeniem, a trudną sytuacją materialną,

- związek pomiędzy tą przejściowo trudną sytuacją materialną, a niezaspokojonymi potrzebami ucznia na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w zakresie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

W przypadku przyznawania zasiłków szkolnych, kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty o której mowa w art.6 ust.2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 poz.1518 z późn. zm.).

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku w przypadku kilku oddzielnych zdarzeń o charakterze losowym, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Tabela Nr 44. Udzielone stypendia i zasilki szkolne w 2016r.

Rok 2016	Stypendia szkolne	Zasilki szkolne
Liczba uczniów objętych pomocą	889	15
Wyplacona kwota	705 587,00zł	7 672,00 zł
Łączna kwota wyplaconych świadczeń:	713 259,00 zł	

XIV. Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych.

W dniu 14 marca 2016 r. pismem znak WEF/145/2016/w z dnia 07 marca 2016 r. Prezes Zarządu PFRON przekazał informację o wysokości środków PFRON przypadających dla Powiatu Grodzkiego Przemyśl w 2016 roku na realizację zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz.U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 ze zm.), wyliczonych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. *w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym* (Dz.U. Nr 88, poz. 808 ze zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2015 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym*.

W 2016 roku na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w Powiecie Grodzkim Przemyśl przeznaczono łącznie kwotę **2.641.161 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej: **1.679.580 zł**.

Uchwałą Nr 59/2016 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 28 kwietnia 2016 r. (zmienioną uchwałami: Nr 135/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 r., Nr 207/2016 z dnia 24 listopada 2016 r. i Nr 242/2016 z dnia 12 grudnia 2016 r.) określono zadania i dokonano podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Na rehabilitację społeczną (realizacja przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu) przeznaczono kwotę **2.315.141 zł**, w tym: **635.561 zł** na zadania bieżące i **1.679.580 zł** na zobowiązania dotyczące kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu przeznaczono kwotę **326.020 zł**.

Tabela Nr 45. Podział środków finansowych PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w 2016 r.

Lp.	Nazwa zadania	Podział środków PFRON uchwałami RM	Wykonanie	
			Ilość osób	Kwota
1.	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	230.549	241	230.549
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	20.000	15 wniosków; 422 osoby	20.000
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	241.012	271	241.008
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	144.000	84	143.943
5.	Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej	1.679.580	3 WTZ-ty; 105 uczestników	1.679.580
Razem rehabilitacja społeczna realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:		2.315.141	1.123	2.315.080
Razem rehabilitacja zawodowa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy:		326.020	15	325.923
Ogółem:		2.641.161	1.138	2.641.003

Realizacja zadań i wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w roku 2016 przedstawia się następująco:

a) Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W roku 2016 liczba osób (wraz z opiekunami) ubiegających się o przyznanie dofinansowania pobytu na turnusie rehabilitacyjnym wyniosła 464 (w tym 137 opiekunów), natomiast dofinansowanie wypłacono dla 241 osób (w tym 66 opiekunów) na kwotę 230.549 zł, z czego 12 dofinansowań wypłacono dzieciom i młodzieży oraz 11 dofinansowań ich opiekunom na kwotę dofinansowania dla dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów 21.925 zł.

b) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W 2016 roku na zadanie dofinansowania dla organizacji pozarządowych imprez z zakresu „sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych” złożono 18 wniosków na ogólną kwotę dofinansowania 93.180 zł. Ze względu na ograniczone środki finansowe wnioskowane kwoty, podobnie jak i w roku ubiegłym, zostały pomniejszone. Zrealizowano 15 wniosków na kwotę 20.000 zł dla 12 organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach imprez integracyjno - kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych wypłacono dofinansowanie uczestnictwa 422 osób, w tym 64 dofinansowania udziału w ww. imprezach dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Realizacja zadania w ramach zadania „sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych” w 2016 roku objęła: dofinansowanie do wycieczek turystyczno - krajoznawczych połączonych ze zwiedzaniem zorganizowanych dla osób z niepełnosprawnością oraz w razie takiej potrzeby ich opiekunów, dofinansowanie konkursu czytania brajlem, Międzynarodowego Dnia Niewidomego, imprezy mikołajkowej, turnieju w szachach, warsztatów oraz zawodów wioślarskich na ergometrze, zawodów w showdownie i bowlingu dla osób

niewidomych i słabowidzących, jak również dofinansowanie do organizacji imprez o charakterze kulturalno - integracyjnym.

c) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W 2016 r. w ramach dofinansowania kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego złożono 33 wnioski. Zawarto 23 umowy. Na ich podstawie ze środków PFRON wypłacono 17.511 zł, z tego 9 dofinansowań dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 7.499 zł. Przedmiotem dofinansowania były przede wszystkim rowery rehabilitacyjne, a poza tym komputery ze specjalistycznymi programami rehabilitacyjnymi dla osób niepełnosprawnych poza normą intelektualną i osób z orzeczonymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi oraz bieżnie dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

d) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2016 r. w ramach dofinansowania zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych złożono 393 wnioski. Ze środków PFRON dofinansowanie otrzymało 248 osób na kwotę 223.497 zł, w tym dla 22 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 28.190 zł. Przedmiotem dofinansowania były przede wszystkim aparaty słuchowe, pieluchomajtki dla dorosłych i dla dzieci oraz protezy kończyn dolnych i górnych, wózki inwalidzkie, kule łokciowe, ortezy, aparaty do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, szkła okularowe, soczewki i materace przeciwoleżynowe.

e) Dofinansowanie kosztów likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania

W roku ubiegłym na likwidację barier funkcjonalnych (tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) wpłynęło łącznie 172 wnioski na łączną kwotę 902.102 zł. Na to zadanie wykorzystano kwotę 143.943 zł, co pozwoliło na realizację ponad 80 wniosków, w tym 9 wniosków złożonych na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Realizacja zadania w ramach likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w 2016 roku obejmowała najczęściej: przystosowanie łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej (mającej trudności w poruszaniu się albo dla osoby z niepełnosprawnością narządu wzroku) poprzez wymianę wanny na kabinę prysznicową z brodzikiem lub wykonanie w miejscu wanny stanowiska natryskowego, zakup i montaż armatury łazienkowej, wykonanie w łazience i/lub w WC posadzki niepoślizgowej, zakup i montaż uchwytów asekuracyjnych w niezbędnych miejscach, zakup i montaż umywalki z baterią, zakup i montaż kompaktu WC przystosowanego dla osoby niepełnosprawnej, zakup i montaż krzeselka prysznicowego, jak również związaną z powyższymi pracami niezbędną modernizację instalacji wodno - kanalizacyjnej. Środki PFRON przeznaczone też na: doświetlenie kuchni dla osoby niedowidzącej w stopniu znacznym, czy też oporęczowanie ciągów komunikacyjnych. Ogółem na likwidację barier architektonicznych wydano kwotę 82.705 zł dla 31 osób niepełnosprawnych, w tym dostosowano łazienki dla 2 dzieci niepełnosprawnych na łączną kwotę 6.324 zł.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się przyznano 26 dofinansowań na kwotę 24.738 zł. Środki finansowe przeznaczone na dofinansowanie zakupu zestawów komputerowych (w tym notebooków) z łączem internetowym oraz telefonów komórkowych.

Na dofinansowanie kosztów likwidacji barier technicznych przekazano 27 dofinansowań na kwotę 36.500 zł. Środki te wydatkowano na zakup m.in.: łóżek wspomagających opiekę nad osobą niepełnosprawną, podnośników wannowych, ciśnieniomierzy głośnomówiących, skanera z oprogramowaniem do odczytywania informacji, gazowego podgrzewacza wody, gazowego pieca centralnego ogrzewania oraz czytników.

f) Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

W 2016 roku na finansowanie kosztów działalności 3 warsztatów terapii zajęciowej znajdujących się na terenie Miasta Przemyśla dla 105 uczestników przeznaczono łącznie, z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania, kwotę 1.867.555 zł, z tego dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosło 1.679.580 zł. Pozostałe koszty pokryte były ze środków samorządowych Gminy Miejskiej Przemyśl w wysokości 186.621 zł oraz ze środków własnych Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie - w kwocie 1.354 zł. Jednostkami prowadzącymi warsztaty terapii zajęciowej na terenie Przemyśla są:

- Spółdzielnia Niewidomych „START” w Przemyślu, WTZ przy ul. Batorego 22, w której terapią zajęciową w roku 2016 objętych było 40 osób niepełnosprawnych – ogółem koszty działalności to kwota 710.934 zł, z czego środki PFRON to 639.840 zł,
- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Przemyśl, WTZ przy ul. Sobótki 23 z 45-cioma uczestnikami – ogółem koszty działalności to kwota 799.800 zł, z czego środki PFRON to 719.820 zł,
- Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Przemyślu, WTZ przy ul. Lelewela 8a, w którym uczestniczy w terapii zajęciowej 20 osób – ogółem koszty działalności to kwota 356.821 zł, z czego środki PFRON to 319.920 zł.

Tabela Nr 46. Wykorzystanie przyznanych środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2016.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Podział środków PFRON Uchwałą Rady Miejskiej	Zapotrzebowanie (złożone wnioski)		Wykonanie		Wskaźnik wykonania w odniesieniu do potrzeb
			ilość osób	kwota	ilość osób	kwota	%
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	230.549	464	500.600	241	230.549	46,1
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	20.000	18	93.180	15/422	20.000	21,5
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	241.012	426	538.511	271	241.008	44,8
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	144.000	172	902.102	84	143.943	16,0
Razem		635.561	x	2.034.393	x	635.500	31,2
5	Dofinansowanie kosztów działalności WTZ	1.679.580	3/105	1.679.580	3/105	1.679.580	100
Ogółem		2.315.141	x	3.713.973	x	2.315.080	62,3

Tabela Nr 47. Porównanie wykonania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2014-2016.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Wykonanie 2014		Wykonanie 2015		Wykonanie 2016		Wskaźnik 2016/2014	Wskaźnik 2016/2015
		ilość	kwota	ilość	kwota	ilość	kwota	%	%
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	208	172.480	172	159.460	241	230.549	133,7	144,6
	- w tym dzieci i młodzież	43	35.520	56	51.640	23	21.925	61,7	42,5
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	386	21.584	341	20.659	422	20.000	92,7	96,8
	- w tym dzieci i młodzież	72	2.284	80	3.500	64	2.629	115,1	75,1
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	291	292.730	347	274.084	271	241.008	82,3	87,9

	- w tym dzieci i młodzież	33	48.166	39	39.231	31	35.689	74,1	91,0
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	76	146.979	65	116.880	84	143.943	97,9	123,2
	- w tym dzieci i młodzież	14	21.379	7	9.290	9	13.324	62,3	143,4
Razem:		961	633.773	925	571.083	1.018	635.500	100,3	111,3
- w tym dzieci i młodzież		162	107.349	182	103.661	127	73.567	68,5	71,0
5	Dofinansowanie kosztów działalności WTZ - zobowiązania	3/105	1.406.836	3/105	1.616.580	3/105	1.679.580	119,4	103,9
OGÓLEM		x	2.040.609	x	2.187.663	x	2.315.080	113,5	105,8

Na podstawie aneksów nr 9 z dnia 14 marca 2016 r., nr 10 z dnia 24 listopada 2016 r., nr 11 z dnia 7 grudnia 2016 r. i nr 12 z dnia 13 grudnia 2016 r. do umowy nr AS3/000020/09/D z dnia 19 kwietnia 2013 r. w roku 2016 kontynuowany był pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do informacji.

Realizacja programu „Aktywny samorząd” edycji 2016 została przedłużona do marca 2017 r. Realizator (MOPS Przemysł) zrealizował całość zadań do dnia 30 marca 2017 r.

Tabela Nr 48. Realizacja programu „Aktywny samorząd” - edycja 2016.

Zadania	Środki PFRON przekazane na realizację programu	Realizacja		
		Ilość złożonych wniosków	Ilość osób, którym wypłacono dofinansowanie	Kwoty w zł
MODUŁ I	A ₁	1	1	5.000,00
	B ₁	16	15	108.083,00
	B ₂	3	3	6.000,00
	C ₃	1	1	24.534,72
	C ₄	1	1	6.088,00
	D	3	2	3.652,00
Razem M I	156.727,00	25	23	153.357,72
MODUŁ II	175.977,02	129	87	169.269,00
R a z e m	332.704,02	154	110	322.626,72

Na wypłatę dofinansowań w ramach „Aktywnego samorządu” przeznaczono w dwóch transzach łącznie kwotę 332.704,02 zł, w tym na Moduł I - 156.727 zł i na Moduł II - 175.977,02 zł. Pomoc finansową uzyskało:

a) w ramach Modułu I - 23 osoby niepełnosprawne, w tym:

- 1 osoba z dysfunkcją narządu ruchu uzyskała pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (obszar A zadanie 1) - na kwotę 5.000 zł,
- 15 osób niepełnosprawnych uzyskało pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (obszar B zadanie 1) - na kwotę 108.083 zł,
- 3 wnioskodawców uzyskało dofinansowanie do szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (obszar B zadanie 2) - na kwotę 6.000 zł,
- 1 osoba z dysfunkcją narządu ruchu uzyskała pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (obszar C zadanie 3) - na kwotę 24.534,72 zł (łącznie z dojazdem do eksperta),
- 1 osoba z dysfunkcją narządu ruchu uzyskała pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (obszar C zadanie 4) - na kwotę 6.088 zł (łącznie z dojazdem do eksperta),
- 2 osoby uzyskały pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy, przebywającego w przedszkolu (obszar D) - na kwotę 3.652 zł,

b) w ramach Modułu II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym) - 87 osób niepełnosprawnych, z którymi na podstawie zawartych umów wypłacono kwotę dofinansowania 169.269 zł.

Ogółem ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osobom niepełnosprawnym na podstawie złożonych wniosków i zawartych umów wypłacono:

- w roku 2016 ze środków przekazanych algorytmem na dany rok budżetowy: 1.018 dofinansowań, w tym 127 dofinansowań na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (uwzględniając w tym uczestników imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych),
- w ramach realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”: dofinansowanie dla 23 osób (w Module I) oraz dla 87 osób (w Module II).

W roku 2016 w ramach działającej przy MOPS od 2010 roku Wypożyczalni Urządzeń Pomocniczych i Sprzętu Rehabilitacyjnego nowe umowy użyczenia zawarto z 4-ma osobami (3 łóżka oraz 1 wózek inwalidzki). Oprócz tego z wypożyczonego sprzętu na podstawie aneksów do już obowiązujących umów nadal korzystało 10 osób niepełnosprawnych.

XV. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Prezydent Miasta Przemyśla z dniem 01 kwietnia 2002 r. powołał **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności** przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyślu, który zapewnia obsługę kadrową i finansową. Siedziba tut. Zespołu mieści się w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 1.

Zespół realizuje zadania w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - jako pierwsza instancja. Obsługuje mieszkańców Miasta Przemyśla i Powiatu Przemyskiego.

Wydatki związane z tworzeniem i działalnością Zespołu są pokrywane ze środków finansowych budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

W orzeczeniu Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zawarte są wskazania dotyczące w szczególności :

- odpowiedniego zatrudnienia,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz.1137,z późn. zm.),
- prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju

Tabela Nr 49. Skład powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Lp.	Członkowie zespołu orzekającego	Liczba
1	Przewodniczący	1
2	Sekretarz	1
3	Lekarze	14
4	Psycholodzy	2
5	Pedagodzy	2
6	Doradcy zawodowi	2
7	Pracownicy socjalni	2
	Razem członkowie	24
8	Obsługa administracyjna	5
	Ogółem zatrudnieni w zespole orzekającym	29

Tabela Nr 50. Wydane orzeczenia przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności w 2016 r.**1. Osoby po 16 roku życia**

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	3 558
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	35
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	56
4	Ogółem wydane orzeczenia	3 649
5	W tym :	
	1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	
		Znaczny 1 367
		Umiarkowany 1 725
		Lekki 466
	Po raz pierwszy	1 114
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	0

2. Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	0
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	56
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	603
	Ogółem wydane orzeczenia	659

Tabela Nr 51. Wydatki powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych zł	315.939
2.	Umowy cywilnoprawne	w pełnych zł	203.388
3.	Wydatki pozostałe	w pełnych zł	145.488
4.	Ogółem wydatki (1+2+3)	w pełnych zł	664.815
5.	W tym : - orzeczenia osób do 16 roku życia	w pełnych zł	94.119
6.	- orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	w pełnych zł	570.696
7.	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	w pełnych zł	664.815

8.	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	w pełnych zł	0
9.	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	8
10.	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilno - prawne	osoby	20
11.	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	20

Tabela Nr 52. Funkcjonowanie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności od 2010 r. do 2016 r.

Rok	Wysokość środków finansowych w zł	Ilość osób zatrudnionych etaty/umowy		Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności - ogółem	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności - ogółem
2010	417 165	5,5	20	727	3 913
2011	518 141	5,5	19	655	4 177
2012	621.743	5,5	22	626	4 238
2013	535.493	6	24	611	3 944
2014	620.915	7	24	613	4 053
2015	678.715	8	21	683	4 301
2016	664.815	8	20	659	3 649

W związku ze zmianą ustawy- Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) od dnia 01.07.2014r. Przewodniczący Powiatowego Zespołu wydaje karty parkingowe uprawnionym osobom niepełnosprawnym i placówkom. W 2016 roku wydano :

- 584 karty parkingowe osobom niepełnosprawnym,
- 4 karty parkingowe placówkom.

XVI. Najważniejsze dokonania w 2016r.

- Poprawa bezpieczeństwa ekonomicznego rodzin wychowujących dzieci poprzez wdrożenie i realizację nowego Programu „Rodzina 500+”.
- Uruchomienie punktu przyjmowania wniosków na świadczenia wychowawcze w filii MOPS.
- Rozpoczęcie realizacji dwóch nowych projektów: „Aktywny Przemysł 2014-2020” oraz „Przemysł szansę na zmiany”.
- Uruchomienie w głównym budynku MOPS punktu udzielania darmowych porad prawnych, funkcjonującego w godzinach porannych oraz popołudniowych.
- Sprawne funkcjonowanie Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Znaczna poprawa kwalifikacji kadr - uzupełnianie wykształcenia, studia podyplomowe, specjalizacja w zawodzie oraz kursy, szkolenia i warsztaty doskonalące.

- Poprawa warunków pracy pracowników i obsługi klientów – remont obiektu przy ul. Leszczyńskiego 3.
- Doposażenie stanowisk pracy w nowy sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne oprogramowanie.
- Mniejsza liczba skarg i interwencji ze strony klientów w stosunku do roku poprzedniego.
- Poprawa jakości decyzji administracyjnych co skutkuje małą liczbą odwołań i uchyleń decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.
- Koordynacja działań i poprawa przepływu informacji do jednostek nadzorowanych w imieniu Prezydenta.
- Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez realizację programu FEAD, będącego kontynuacją programu PEAD zakończonego w 2013r.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne.
- Kontynuacja działalności wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.
- Organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych.
- Udzielanie pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym wychowankom opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.
- Realizacja rządowego programu „Karta Dużej Rodziny”, a także programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej”.
- Realizacja zadań dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym skierowanych do uczniów w formie zasiłków i stypendiów.
- Wsparcie młodych rodziców, którym nie przysługuje zasiłek macierzyński, poprzez wypłatę świadczenia rodzicielskiego przez pierwsze 12 miesięcy życia dziecka.

XVII. Propozycje działań na 2017 r.

- Aplikowanie o środki zewnętrzne.
- Rozwijanie działań w zakresie pieczy zastępczej.
- Zatrudnienie asystentów rodzinnych.
- Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej.
- Zmiany w strukturze organizacyjnej uwzględniające zmieniające się przepisy prawa oraz oczekiwania środowiska lokalnego.
- Szkolenia pracowników (różne szkolenia, kursy i warsztaty).
- Bieżąca współpraca z gminami byłego województwa przemyskiego, szczególnie w sprawach organizowania wspólnych szkoleń.

- Stała koordynacja pracy nadzorowanych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
- Zwiększenie liczby osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja.
- Utworzenie nowych rodzin zastępczych.
- Zorganizowanie dodatkowych szkoleń i warsztatów dla: rodzin zastępczych, rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- Zorganizowanie festynu z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” w partnerstwie z jednostkami podległymi i organizacjami pozarządowymi,
- Wspieranie działalności Koła Rodzin „Dom”
- Realizacja zadań ze środków PFRON będących w kompetencji samorządów powiatowych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.
- Opracowywanie rocznych planów pracy łącznie z planami szkoleń, kontroli, itp.
- Obsługa zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Wspieranie rodzin wielodzietnych w poprzez realizację programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” oraz rządowego programu „Karta Dużej Rodziny”.
- Pomoc dla uczniów w formie stypendiów socjalnych oraz zasiłków szkolnych.

XVIII. Zagrożenia.

- Brak możliwości zatrudnienia pracowników do ilości realizowanych zadań na pełny etat oraz z PUP- staże, prace interwencyjne.
- Trudności w pozyskiwaniu nowych rodzin zastępczych, a w szczególności niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych.
- Zmniejszenie liczby szkoleń dla pracowników MOPS z powodu ograniczeń finansowych.
- Brak środków na obsługę dodatkowych zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie -obsługa Zespołów Interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Znaczne zmniejszenie środków przeznaczonych na realizację Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Opracował:

**Dyrektor MOPS
Tomasz Baran
wraz z zespołem współpracującym.**